

Indhold

1. Socialtilsyn Nords årsrapport for 2015	4
1.1. Indledning	4
1.1 Opbygning af årsrapporten.....	5
1.2 Metodeafklaring	5
2. Kvaliteten i tilbuddene.....	6
2.1 Belysning af kvaliteten.....	6
2.2. Det generelle indtryk af kvaliteten i de sociale tilbud og plejefamilier	8
2.4 Kvaliteten på tilbudsområdet	10
Tema 1, Uddannelse og Beskæftigelse	10
Tema 2, Selvstændighed og Relationer	13
Tema 3, Målgruppe, Metoder og Resultater	17
Tema 4, Organisation og Ledelse.....	22
Tema 5, Kompetencer	25
Tema 6, Økonomi	28
Tema 7, Fysiske Rammer	30
2.5 Kvaliteten på plejefamilieområdet	32
Tema 1, Uddannelse og Beskæftigelse	32
Tema 2, Selvstændighed og Relationer	35
Tema 3, Målgruppe, Metoder og Resultater	38
Tema 4, Familiestruktur og Familiedynamik.....	41
Tema 5, Kompetencer	43
Tema 6, Økonomi	45
Tema 7, Fysiske Rammer	47
3. Socialtilsyn Nords virke i 2015	49
3.1 Socialtilsyn Nords opgaveportefølje	49
3.2 Årets godkendelser	50
3.3 Antal tilbagekaldte godkendelser og baggrunden herfor	51
3.4. § 85 – botilbudslignende boformer	52
3.5. Antal gennemførte tilsyn, herunder antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i 2015.....	52
3.6. Henvendelser om bekymrende forhold i 2015	54
<i>Kendskab til ordningen .....</i>	<i>54</i>
<i>Udfordringer og status. ....</i>	<i>55</i>

På familieplejeområdet er de pårørende meget aktive, som på børne-/ungeområdet. Det er dog primært anonyme/ukendte henvendelser, som er de hyppigste kilder. Tilsynet vurderer, at dette kan skyldes, at anmelderne ofte kender eller er kendte af plejefamilierne og derfor ikke ønsker at give sig til kende, selvom de er garanteret fuld anonymitet.....	60
I tabel 3.6.6 nedenfor angives, hvorledes tilsynet har handlet på baggrund af de anonyme henvendelser.	60
<i>Tabel 3.6.6: Tiltag på baggrund af henvendelser</i>	60
Af tabel 3.6.6 fremgår resultatet af den sagsbehandling vedr. henvendelser om bekymrende forhold, som tilsynet har modtaget i 2015. Af tabellen ses, at henvendelserne i de fleste tilfælde har medført opfølgende foranstaltninger, primært ved besøg på tilbuddene/hos plejefamilierne eller anden videre undersøgelse. Anden videre undersøgelse dækker over situationer, hvor tilsynet eksempelvis allerede undersøger flere forhold, som er relateret til den konkrete henvendelse, herunder sager hvor der i forvejen er iværksatte påbud og vilkår eller hvor tilsynet har modtaget underretninger fra andre myndigheder.....	60
3.7. Antal iværksatte skærpede tilsyn og årsager	60
I tabel 3.7.2 nedenfor angives hvordan antallet af påbud har udviklet sig imellem 2014 og 2015.....	61
<i>Tabel 3.7.2: Antal iværksatte skærpede tilsyn i 2014 og 2015</i>	61
Af tabel 3.7.2 fremgår det, at antallet af skærpede tilsyn er mere end tredoblet fra 2014 til 2015 med den største stigning voksenområdet.	61
I tabel 3.7.2 nedenfor fremgår årsagerne til de skærpede tilsyn fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen.	61
<i>Tabel 3.7.2: Oversigt over den primære årsag til meddelte skærpede tilsyn</i>	61
3.8. Antal iværksatte påbud og årsager	62
<i>Tabel 3.8.1: Antal iværksatte påbud fordelt på tilbudstype</i>	62
Af tabel 3.8.1 fremgår at knap halvdelen af de iværksatte påbud i 2015 er givet på voksenområdet mens 33 % er givet på børne-/ungeområdet. Plejefamilier og tilbud med blandede målgrupper tegner sig for de resterende 20 %.....	63
I tabel 3.8.2 nedenfor angives hvordan antallet af påbud har udviklet sig imellem 2014 og 2015.....	63
<i>Tabel 3.8.2: Antal iværksatte påbud i 2014 og 2015</i>	63
Af tabel 3.8.2 fremgår at antallet af påbud fra 2014 til 2015 samlet set er steget med 50 %. Dog gælder at der er sket et lille fald på voksenområdet, men antallet af påbud er stadig størst på dette område. Den største stigning er sket på børne-/ungeområdet, hvor der er sket en tredobling i antallet af iværksatte påbud.....	63
I tabel 3.8.3 nedenfor fremgår årsagerne til påbuddene fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen.	63
<i>Tabel 3.8.3: Oversigt over antal iværksatte påbud og deres karakter</i>	63
3.9 Vilkår for godkendelse	64
I tabel 3.9.1 nedenfor angives antallet af sager, hvori der er anvendt vilkår i 2014 og 2015.....	65
<i>Tabel 3.9.1: Antal godkendelser med anvendte vilkår imellem 2014 og 2015</i>	65
3.10. Socialtilsynets sagsbehandlingstider på ny-godkendelser	66
<i>Tabel 3.10.1: Antallet af færdigbehandlede ansøgninger</i>	66
4. Socialtilsyn Nord's økonomi i 2015	68

4.1 Budget og regnskab 2015	68
4.2 Tilsynstakster og objektive finansieringsandele	69
Konklusion	71
Bilag 1.	74

1. Socialtilsyn Nords årsrapport for 2015

1.1. Indledning

Formålet med tilsynsreformen og etableringen af socialtilsynene med virkning fra 1. januar 2014 var at løfte kvaliteten på de sociale tilbud (forstået som både plejefamilier og sociale tilbud). Derudover skulle der sikres et systematisk, ensartet, uvildigt og fagligt tilsyn.

Socialtilsyn Nord har som mission valgt: *Socialtilsyn Nord løfter kvaliteten i plejefamilier og sociale tilbud.* Visionen er, at Socialtilsyn Nord skal have: *De bedste sociale tilbud og plejefamilier til vores udsatte, børn, unge og voksne.* Og værdierne som Socialtilsyn Nord bygger sit arbejde på er: *Dialog, Troværdighed og Faglighed.*

Afsættet i Socialtilsyn Nords arbejde er det som var formålet med etableringen af socialtilsynet og Socialtilsyn Nords valgte mission, vision og værdier. Det er det som Socialtilsyn Nord til stadighed stræber efter at leve op til.

En del af reformen var også, at de enkelte socialtilsyn hvert år skal afgive en årsrapport om tilbuddenes kvalitet. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område og det almene ældreområde, som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i Regionen og Regionsrådet. Derudover skal årsrapporten sendes til Socialstyrelsen og den skal offentliggøres på tilsynets hjemmeside.

Dette er Socialtilsyn Nords årsrapport for 2015.

I løbet af 2014 og 2015 skulle alle eksisterende plejefamilier og tilbud regodkendes. Det vil sige de skulle godkendes på ny og med afsæt i den kvalitetsmodel, der også blev indført med tilsynsreformen. Det store og omfattende arbejde med at regodkende ca. 1100 plejefamilier og ca. 325 tilbud i Nordjylland er nu afsluttet. Derfor har Socialtilsyn Nord fundet det naturligt, at en analyse af disse mange regodkendelser skulle være udgangspunktet for vurderingen af, hvordan Socialtilsyn Nord i dag vurderer tilbuddenes kvalitet.

Hvad er status for kvaliteten i forhold til de enkelte temaer i kvalitetsmodellen, og hvor ser Socialtilsyn Nord på den baggrund der er udviklingspotentialer? Det og meget andet kan der læses om i denne rapport.

Tilbage melding fra et tilbud, som opfølgning på tilsynsbesøg

"[...] Vi har oplevet, at dialogen har været i højsædet og der er vist stor tillid til os som individer samt organisation. Dette gælder både beboerne der har været interviewet, samt medarbejdere og ledelse. Trods det, at vi ikke scorer så højt på nogle parametre i forhold til kvalitetsmodellen, er det min klare opfattelse, at I bakker op om og kommer med vejledning i hvorledes vi kan gøre det bedre i forhold til konkrete problematikker - Dette uden at virke belærende eller bedrevidende. Ligeledes er oplevelsen, at der alle gange er taget hensyn til beboergruppens sårbarheder og vanskeligheder, således de har følt sig trygge i konsulentens nærvær."

1.1 Opbygning af årsrapporten

Årsrapporten er bygget op som følger:

- I kapitel 2 redegøres for tilsynets vurdering af plejefamilierne og tilbuddenes generelle kvalitet. Afsættet for vurderingen er de regodkendelser som tilsynet har lavet 2014 og 2015 af samtlige tilbud og plejefamilier. Der tages udgangspunkt i kvalitetsmodellernes temaer
- I kapitel 3 foretages en kvantitativ redegørelse for tilsynets virksomhed i 2015, herunder antal driftstilsyn og regodkendelser, effektuerede skærpede tilsyn og modtagne whistleblows
- I kapitel 4 gives en kort beskrivelse af tilsynets økonomi og budgetudvikling for 2015
- Til slut en samlet konklusion på årsrapporten.

1.2 Metodeafklaring

Kvalitetsaspektet er afdækket ved at afholde interne workshop-sessioner. Der har været afholdt i alt fire workshops fordelt på plejefamilieområdet, tilbudsområdet, det juridiske område og det økonomiske område. I de enkelte workshops har både medarbejdere og ledelse været repræsenteret. Derudover har de enkelte workshops været sammensat så bredt som muligt. I workshoppen på tilbudsområdet har der f.eks. deltaget konsulenter med erfaringer fra både børne-/ungeområdet, voksenområdet og området udviklingshæmmede. De medarbejdere, der har deltaget i workshops, har inden disse er blevet afholdt drøftet fokuspunkterne på personalemøder, for at sikre at alle har haft mulighed for at bidrage med deres oplevelser og erfaringer med kvaliteten. De enkelte workshops har haft en varighed af i alt fire timer.

Formålet med de enkelte workshops har været at samle op på de oplevelser og erfaringer, som medarbejderne har gjort i løbet af 2014 og 2015, og anvende disse som et kvalitativt supplement til det kvantitative datagrundlag.

Til at kvalificere drøftelserne i workshop-sessionerne er der indsamlet kvantitative data ved at trække i tilsynenes produktionsdatabase, Tilsyn.dk.

De kvalitative data der indgår i rapporten bygger således på udsagn fra workshops og har dermed karakter af stikprøver. Det samme gør sig gældende for de kvantitative data, idet alene scoren for nogle og ikke alle indikatorer indgår i rapporten. Det er dog Socialtilsyn Nord's opfattelse, at de kvalitative og kvantitative data samlet set er egnet til at belyse de overordnede tendenser på området.

2. Kvaliteten i tilbuddene

2.1 Belysning af kvaliteten

De fem socialtilsyn har for 2015 valgt, at afsættet for socialtilsynets generelle overvejelser om tilbuddenes kvalitet skal være de regodkendelser, som tilsynet har foretaget i løbet af 2014 og 2015. Selvom årsrapporten for 2015 primært skal omhandle tilsynets arbejde dette år, er 2014 taget med for at bidrage til det fulde billede af en meget central del af tilsynsreformen – regodkendelsen af de eksisterende tilbud og plejefamilier.

Kvalitetsvurderingerne af tilbuddene foretages ud fra de to kvalitetsmodeller der eksisterer for henholdsvis familieplejeområdet og tilbudsområdet. På tilbudsområdet er belysning af kvaliteten opdelt på børne-/ungeområdet, voksenområdet og blandede tilbud (børn og voksne).

I kvalitetsmodellerne indgår der syv individuelle temaer, som hver vil blive gennemgået i redegørelsen for tilbuddenes og plejefamiliernes kvalitet. De syv temaer fremgår af tabel 2.1.1 nedenfor.

Tabel 2.1.1: Kvalitetsmodellens temaer

Kvalitetsmodel temaer
1. Uddannelse og beskæftigelse
2. Selvstændighed og relationer
3. Målgruppe, metoder og resultater
4. Organisation og ledelse / Familiestruktur og familiedynamik
5. Kompetencer
6. Økonomi
7. Fysiske rammer

Under hvert tema har de fem socialtilsyn i fællesskab udvalgt én indikator, som fremhæves og belyses i den kvalitative redegørelse. I valget af indikatorer har der været fokus på borgerperspektivet, således at bedømmelserne har kunnet ses i relation til den kvalitet borgerne oplever i de enkelte tilbud og plejefamilier. De valgte indikatorer fremgår af tabel 2.1.2 nedenfor.

Tabel 2.1.2: Socialtilsynenes udvalgte indikatorer i årsrapporten

	Plejefamilier	Børn/ungeområdet	Voksenområdet
Tema 1 Uddannelse og beskæftigelse	Indikator 1.a – Barnet er i undervisningstilbud osv.	Indikator 1.b - Borgerne er i undervisningstilbud osv.	Indikator 1.b - Borgerne er i undervisningstilbud osv.
Tema 2 Selvstændighed og relationer	Indikator 2.a – Barnet indgår i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund	Indikator 2.b - Borgerne indgår i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund	Indikator 2.b - Borgerne indgår i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund
Tema 3 Målgrupper og metoder og resultater	Indikator 4.b – Plejefamilien kan redegøre for, hvordan de understøtter opfyldelsen af de mål, der er opstillet for barnets anbringelse eller aflastningsophold i plejefamilien	Indikator 3.c - Tilbuddet kan dokumentere positive resultater i forhold til opfyldelsen af de mål de visiterende kommuner har opstillet for borgerens ophold	Indikator 3.c - Tilbuddet kan dokumentere positive resultater i forhold til opfyldelsen af de mål de visiterende kommuner har opstillet for borgerens ophold
Tema 4 Organisation og ledelse	Indikator 7.a – Plejefamilien har overskud til at varetage opgaven som plejefamilie	Indikator 9.a - Borgerne har i forhold til deres behov, tilstrækkelig kontakt til personale med relevante kompetencer	Indikator 9.a - Borgerne har i forhold til deres behov, tilstrækkelig kontakt til personale med relevante kompetencer
Tema 5 Kompetencer	Indikator 8.b – Plejefamilien er kompetente til at drage omsorg for barnets særlige behov, udvikling og opdragelse	Indikator 10.b – Det er afspejlet i medarbejdernes samspil med borgerne, at medarbejderne har relevante kompetencer	Indikator 10.b – Det er afspejlet i medarbejdernes samspil med borgerne, at medarbejderne har relevante kompetencer
Tema 6 Økonomi	Indikator 9.a – Plejefamiliens disponible indkomst giver grundlag for at sikre barnet stabile rammer og vilkår	Indikator 12.a – Tilbuddets budget afspejler tilbuddets målgrupper, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer	Indikator 12.a – Tilbuddets budget afspejler tilbuddets målgrupper, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer
Tema 7 Fysiske rammer	Indikator 10.a – Barnet trives i de fysiske rammer	Indikator 14.a – Borgerne trives med de fysiske rammer	Indikator 14.a – Borgerne trives med de fysiske rammer

Socialtilsyn Nord har i tillæg til de fælles indikatorer valgt yderligere indikatorer ud til analyse under de enkelte temaer, hvor disse har været skønnet relevante for fremstillingen.

Indikatorerne i kvalitetsmodellen scores på en skala fra 1 til 5. Bedømmelsen 1 betyder at man i meget lav grad opfylder indikatoren, mens 5 i den anden ende af skalaen betyder at man i meget høj grad opfylder indikatoren.

2.2. Det generelle indtryk af kvaliteten i de sociale tilbud og plejefamilier

Med udgangspunkt i de fælles udvalgte indikatorer er det tilsynets overordnede vurdering, at tilbuddene i høj til meget høj grad lever op til tilsynslovens krav til tilbuddenes kvalitet. Dette understøttes af, at bedømmelserne på tværs af de forskellige tilbudsområder i løbet af 2014 og 2015 er på 4,2 ud af 5. De gennemsnitlige tal dækker dog over variationer og nuancer ift. de enkelte tilbud, hvor nogen har fået bedømmelserne 1, andre bedømmelsen 2 eller 3 og endelig et stort flertal, som har fået bedømmelsen 4-5.

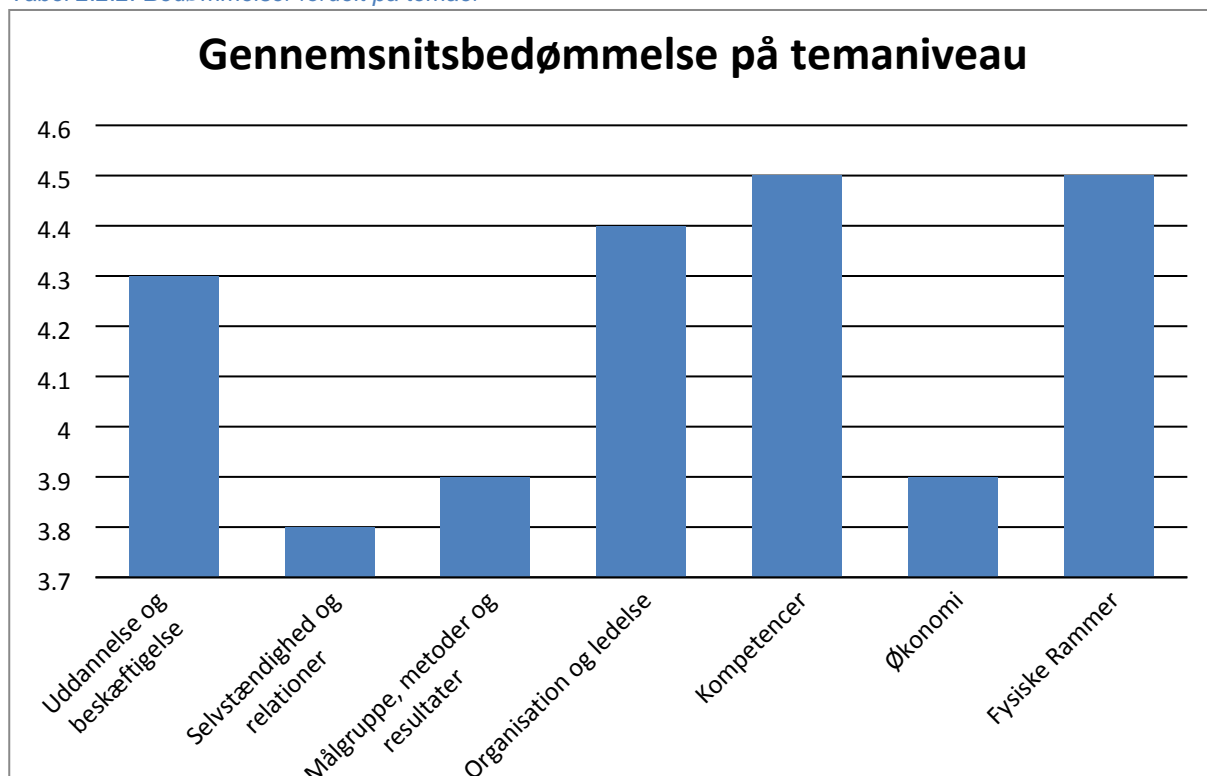
Tabel 2.2.1: Gennemsnitsbedømmelser

Tilbudsområde	Gennemsnitlig bedømmelse
Plejefamilieområdet	4,4
Børne-ungeområdet	4,2
Voksenområdet	4,0
B/U + Voksen	4,2

Af tabel 2.2.1 ses det, at familieplejeområdet har fået en gennemsnitlig bedømmelse på 4,4 ud af 5, mens tilbudsområdet svinger mellem 4,0 og 4,2. Plejefamilieområdet er således gennemsnitligt bedre bedømt end de øvrige tilbudsområder med 5 %. Voksenområdet er med en gennemsnitlig bedømmelse på 4,0 scoret 5 % lavere end de øvrige to tilbudsområder.

I tabel 2.2.2 nedenfor er det angivet, hvorledes gennemsnitsbedømmelserne for alle tilbudsområder fordeler sig på temaniveau.

Tabel 2.2.2: Bedømmelser fordelt på temaer

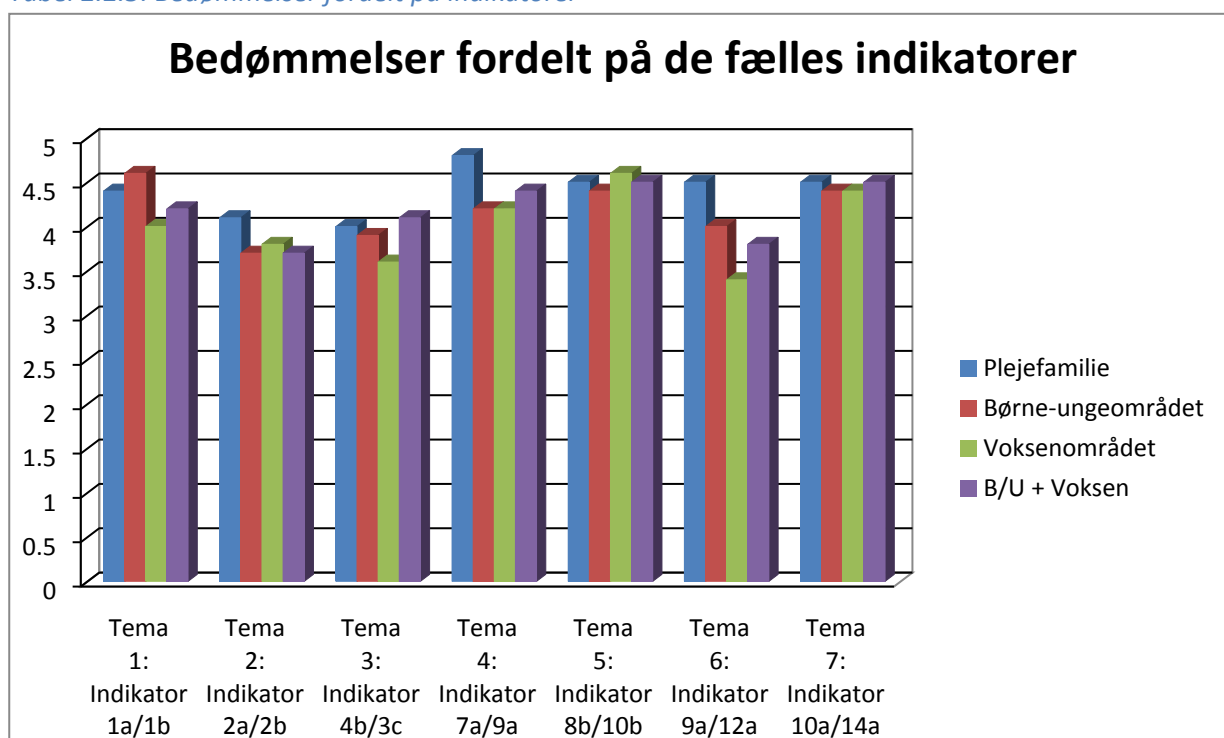

Af tabel 2.2.2 fremgår det, at fire af temaerne i kvalitetsmodellen er bedømt højere end gennemsnittet. Disse temaer er Uddannelse og beskæftigelse, Organisation og ledelse/Familiestruktur og familiedynamik, Kompetencer samt Fysiske Rammer.

Tre temaer er bedømt under gennemsnittet på 4,2. Disse temaer er Selvstændighed og relationer, Målgruppe, metode og resultater samt Økonomi.

I tabellen nedenfor er oplistet, hvorledes de enkelte indikatorer, som de fem socialtilsyn har valgt ud, gennemsnitligt er blevet bedømt på de forskellige tilbudsområder.

Tabel 2.2.3: Bedømmelser fordelt på indikatorer

I afsnit 2.4 og 2.5 nedenfor bredes tilsynets vurderinger ud på de enkelte temaer under kvalitetsmodellen.

2.4 Kvaliteten på tilbudsområdet

Tema 1, Uddannelse og beskæftigelse

Af kvalitetsmodellen på tilbudsområdet fremgår det, at: *”Et centralt mål med den sociale indsats er, at borgerne i videst muligt omfang inkluderes i samfundslivet. Uddannelse og /eller beskæftigelse er et væsentligt aspekt heri. Det er derfor væsentligt, at tilbuddet med udgangspunkt i de mål, der er for de enkelte borgere, og under hensyn til borgernes behov og forudsætninger stimulerer borgernes udvikling og læring med henblik på at understøtte paratheden og mulighederne for uddannelse og/eller beskæftigelse for borgerne, herunder at tilbuddet i forhold til børn og unge understøtter, at de får en god skolegang socialt og fagligt. Desuden er det vigtigt, at tilbuddet forpligter sig i de samarbejdsrelationer, der er nødvendige for at understøtte, at målene for borgernes uddannelse og/eller beskæftigelse opnås”.*

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på, om borgeren stimuleres i forhold til udvikling og læring på uddannelses- og beskæftigelsesområdet. Tilsynet spørger f.eks. ind til, hvordan tilbuddene understøtter borgernes parathed til uddannelse eller beskæftigelse. På børne-/ungeområdet spørger tilsynet ligeledes ind til tilbuddets rytme og rutine omkring evt. sengetider, vækning og morgenmad, fordi dette er med til at understøtte en vellykket skolegang.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på den indikator i kvalitetsmodellen der vedrører skolegang og beskæftigelse viser disse følgende:

Indikator 1.b – *”Borgerne er i undervisningstilbud, uddannelse, beskæftigelse, beskyttet beskæftigelse, eller dagtilbud i form af aktivitets- og samværstilbud”*

Score – voksenområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	4,60%
2 (i lav grad opfyldt)	8,00%
3 (i middel grad opfyldt)	21,30%
4 (i høj grad opfyldt)	29,90%
5 (i meget høj grad opfyldt)	36,20%

Score – børne-/ungeområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	3,20%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	4,80%
4 (i høj grad opfyldt)	22,20%
5 (i meget høj grad opfyldt)	69,80%

Score - blandet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,00%
2 (i lav grad opfyldt)	9,80%
3 (i middel grad opfyldt)	5,80%
4 (i høj grad opfyldt)	21,50%
5 (i meget høj grad opfyldt)	62,70%

Indikator 1.d – ”Børnene/de unge i tilbuddet har et stabilt fremmøde i deres undervisningstilbud, uddannelsestilbud eller beskæftigelse”.

Score – børne-/ungeområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,80%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	15,40%
4 (i høj grad opfyldt)	28,50%
5 (i meget høj grad opfyldt)	55,30%

Af tabellerne ovenfor fremgår det, at 66 % af tilbuddene på voksenområdet bedømmes med enten 4 eller 5 i forhold til om borgerne er i uddannelse eller beskæftigelse. 21 % scorer 3 og for en andel på 13 % gælder, at de kun i meget lav eller lav grad er under uddannelse eller i beskæftigelse.

På børne-/ungeområdet bedømmes 92 % af tilbuddene med en score på enten 4 eller 5. En mindre gruppe på 3,2 % har fået scoren 1.

Den gennemsnitlige score på indikatoren 1b, på henholdsvis voksenområdet og børne-/ungeområdet, er på 4,0 og 4,6.

I forhold til om børnene eller de unge har stabilt fremmøde i deres undervisningstilbud fremgår det af tabellen vedr. indikator 1d, at 84 % af tilbuddene scorer enten 4 eller 5, og således har langt de fleste børn og unge et stabilt fremmøde. Den gennemsnitlige score på denne indikator er på 4,1.

Det er tilsynets vurdering, at tilbuddene generelt er gode til at understøtte borgernes potentiale i forhold til uddannelse og beskæftigelse. Dog kan det konstateres, at en større gruppe på voksenområdet i mindre omgang eller slet ikke er i uddannelse eller beskæftigelse. Det er tilsynets vurdering, at der er stor forskel herpå afhængigt af hvilke målgrupper tilbuddet har, herunder om der er tale om borgere med udviklingshæmning, misbrug og/eller voksne i høj alder. I tilbud for borgere med udviklingshæmning er det tilsynets vurdering, at der ikke altid er megen fokus på udnyttelse af potentiale for uddannelse og beskæftigelse. Det kan skyldes, at man har med en målgruppe at gøre, hvor der ikke er de samme forventninger som til andre målgrupper om, at de skal indgå på arbejdsmarkedet på længere sigt. Det samme gør sig gældende på misbrugsstederne. Disse tilbud scorer også lavt. Det skal i den forbindelse gøres opmærksom på, at kvalitetsmodellen ikke tager hensyn til de enkelte borgers parathed og egnethed til uddannelse og beskæftigelse, men alene forholder sig til om de er i uddannelse/beskæftigelse eller ej.

På børne-/ungeområdet støtter tilbuddene f.eks. op om de unges uddannelse og beskæftigelse ved at hjælpe dem med at komme afsted om morgenen og de indgår i dialog med dem om uddannelsesmuligheder og fremtidig beskæftigelse. I mange tilbud transporterer tilbuddene de unge til og fra uddannelsesinstitutionerne og understøtter således meget konkret de unges potentiale, ved at få dem fysisk afsted i skole. Det er tilsynets opfattelse, at tilbuddene ofte er proaktive i forhold til at understøtte de unges skolegang, hvis de unge har problemer med denne. Tilbuddene er ofte opsøgende i forhold til undervisningsinstitutionerne, hvis de unge har lavt fremmøde, problemer med undervisningen eller andre problemer, som hæmmer skolegangen.

Case ift. borgernes aktivitet i form af skolegang eller beskæftigelse

Fra tilsynsrapport vedr. et børne-/ungetilbud, hvor der er scoret 5.

”Det er tilsynets bedømmelse, at indikatoren er opfyldt i meget høj grad. I bedømmelsen er vægtet, at alle

unge, der er indskrevet er tilknyttet en eller anden form for skole eller beskæftigelse. Dette er bekræftet såvel ved det uanmeldte tilsyn, hvor tilsynet gennemgik de enkelte indskrevne unges aktivitet, samt via interview med ledelse og medarbejdere, som konkret oplyser om de enkelte unges skolegang/beskæftigelse.

Det er desuden oplyst fra interview med ledelse, at hvis der er unge, der ikke er i skole eller beskæftigelse vil der blive udformet et ugeskema, således at den unge har aktiviteter i dagligdagen."

For borgere med udviklingshæmning handler tilbuddenes understøttende indsats f.eks. om det praktiske vedrørende uddannelse og beskæftigelse, f.eks. at hjælpe dem afsted om morgenen.

Det er tilsynets vurdering, at tilbuddene er meget opmærksomme på at bidrage til borgernes deltagelse i undervisningstilbud, særligt i de tilfælde, hvor det har relevans for den enkelte borger.

Tilbuddene udtaler, at de gør meget for at deres beboere har og får de rette uddannelsesmuligheder, f. eks. ved at være meget aktive over for uddannelsesinstitutionerne omkring optag, støtte, lektier osv.

Tilbuddene er bevidste om, at målgruppernes "problematikker" i de fleste tilfælde skal kunne håndteres indenfor den pågældende ramme i undervisningstilbuddet. Det er tilsynets vurdering, at dette som udgangspunkt kan lægges til grund, men tilsynet vurderer også, at der findes tilbud som ikke ser uddannelse og beskæftigelse som deres primære opgave og dermed ikke prioriterer denne del lige så meget som andre aspekter af borgernes liv.

Case ift. borgerens aktivitet i form af skolegang eller beskæftigelse

Fra tilsynsrapport vedr. et voksentilbud, hvor der er scoret 2.

"Indikatoren bedømmes til i lav grad at være opfyldt.

Det er vægtet i bedømmelsen at en enkelt borger nogle dage om ugen er på voksenskolen i [xxx] og en borger er frivillig medhjælper i en legestue.

Øvrige borgere er ikke i nogen form for beskæftigelse eller faste aktiviteter udover, at de har forskellige praktiske opgaver i forhold til egen bolig og fælleslejligheden."

Tilsynet har oplevet problemstillinger omkring uddannelse og beskæftigelse i relation til helhedstilbud, da de i nogle tilfælde håndterer denne del af kvalitetsmodellen med egne foranstaltninger, som ikke altid har konkret og systematisk karakter af uddannelse. Tilsynet har i nogle tilfælde oplevet "uddannelsesmæssige foranstaltninger", som havde mere opbevarende karakter, som musik og fritidsaktiviteter og ikke decideret formel faglig uddannelse og udvikling, som fokus.

Opsamling på tema 1 – Uddannelse og Beskæftigelse

- Hovedparten af de voksne borgere er under uddannelse eller i beskæftigelse
- Det kan konstateres at en større gruppe på voksenområdet i mindre omfang eller slet ikke er i uddannelse eller beskæftigelse
- Langt de fleste børn/unge er under uddannelse og de har stabilt fremmøde for hovedpartens vedkommende
- De fleste tilbud er gode til at støtte op om uddannelse og beskæftigelse
- Tilbuddenes målgrupper er meget forskellige og har meget forskellige forudsætninger for uddannelse og beskæftigelse
- Helhedstilbud har ikke altid fokus på formel faglig uddannelse og udvikling.

Tema 2, Selvstændighed og relationer

Af kvalitetsmodellen på tilbudsområdet fremgår det, at: *”Et mål med den sociale indsats er at understøtte, at borgerne i så høj grad som muligt indgår i sociale relationer og lever et selvstændigt liv i overensstemmelse med egne ønsker og behov. Et væsentligt led heri er, at tilbuddet medvirker til, at borgerne sikres mulighed for personlig udvikling og aktiv deltagelse i sociale aktiviteter og fællesskaber, og at borgerne opnår de sociale kompetencer, som deltagelse i aktiviteter og sociale relationer og netværk kræver. Det er væsentligt, at tilbuddets indsats og aktiviteter er rettet imod dette mål, og at det afspejles i aktiviteter i dagligdagen, i personalets adfærd, i de metoder, der anvendes, og afspejles i tilbuddets åbenhed mod og involvering i og af det omkringliggende lokal- og civilsamfund. Det er ligeledes centralt for borgernes selvstændighed og relationer, at tilbuddet understøtter borgernes kontakt til og samvær med familie og netværk”.*

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på, om borgeren har sociale relationer med familie, venner, kollegaer, andre beboere osv. Der spørges ind til, om borgeren får muligheder for at udvikle sig selvstændigt og om borgeren deltager i fritidsaktiviteter. Tilsynet spørger ind til, hvordan tilbuddet forholder sig til det og hvad tilbuddet gør. Hvordan der arbejdes i hverdagen og hvordan der følges op på de mål, som er fastsat for den enkelte borger. Tilsynet er ligeledes interesseret i, om borgerne indgår i det omkringliggende samfund via forskellige aktiviteter.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på den indikator i kvalitetsmodellen der vedrører selvstændighed og sociale relationer viser den følgende:

Indikator 2.b- *”Borgerne indgår i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund”.*

Score - voksenområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,00%
2 (i lav grad opfyldt)	8,00%
3 (i middel grad opfyldt)	27,60%
4 (i høj grad opfyldt)	32,80%
5 (i meget høj grad opfyldt)	31,60%

Score – børne-/ungeområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	4,80%
2 (i lav grad opfyldt)	6,30%
3 (i middel grad opfyldt)	25,50%
4 (i høj grad opfyldt)	31,70%
5 (i meget høj grad opfyldt)	31,70%

Score - blandet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	1,90%
2 (i lav grad opfyldt)	5,80%
3 (i middel grad opfyldt)	27,50%
4 (i høj grad opfyldt)	27,50%
5 (i meget høj grad opfyldt)	37,30%

Indikator 2.d - "Børnene/de unge deltager i fritidsaktiviteter uden for tilbuddet".

Score – børne-/ungeområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	1,80%
2 (i lav grad opfyldt)	6,30%
3 (i middel grad opfyldt)	19,20%
4 (i høj grad opfyldt)	40,60%
5 (i meget høj grad opfyldt)	32,10%

Af tabellerne ovenfor fremgår det for voksenområdet, at 64 % af borgerne indgår i sociale relationer i høj eller meget høj grad. Der er en betydelig gruppe på 27,6 % af borgerne, som kun indgår i sociale relationer i middel grad, mens ingen af borgerne i meget lav grad ikke har sociale relationer i det omgivende samfund.

På børne-/ungeområdet fremgår det, at hovedparten af børnene og de unge indgår i sociale relationer i høj eller meget høj grad, idet 63 % af tilbuddene bedømmes med enten 4 eller 5. Der er ligeledes en stor gruppe børn og unge på 25,5 %, der kun i middel grad indgår i sociale relationer.

I forhold til børnenes deltagelse i fritidsaktiviteter fremgår det, at 73 % i høj eller meget høj grad har en eller flere fritidsaktiviteter, som de går til. Knap 20 % deltager i middel grad i fritidsaktiviteter, mens en mindre gruppe på 8 % i lav eller meget lav grad deltager i fritidsaktiviteter.

Tallene indikerer, at hovedparten af tilbuddene, både på børne-/ungeområdet og på voksenområdet, arbejder meget for at styrke borgerens sociale kompetencer og selvstændighed.

Tallene indikerer dog samtidig, at flere af tilbuddene har et udviklingspotentiale, idet der er en gennemsnitlig indikatorbedømmelse på 3,8 og 3,7 på henholdsvis voksenområdet og børne-/ungeområdet i forhold til de sociale relationer, og en gennemsnitligt score på 3,6 i forhold til om børnene deltager i fritidsaktiviteter.

Case ift. tilbuddenes arbejde med borgernes sociale relationer.

Fra tilsynsrapport vedr. et voksentilbud, hvor der er scoret 4.

"Det er tilsynets opfattelse, at tilbuddet i høj grad gør en indsats for at hjælpe borgerne til at indgå i sociale relationer, fællesskaber og netværk både inden i og uden for tilbuddet. Man støtter og hjælper borgerne til at finde frem til interesseområder hvor de kan indgå og herved have mulighed for at opbygge sociale relationer. Man har meget fokus på den enkelte borgers individuelle kompetencer og interesser, ligesom man er meget opmærksom på, at det er borgeren selv, som bestemmer hvad denne vil deltage i. Da der ikke er personale i døgndækning, arrangeres der med hjælp fra personalet ugentlige sammenkomster i fælleslejligheden, hvor borgerne har mulighed for at indgå i sociale relationer og opbygge netværk med de andre beboere i tilbuddet, ligeledes har man fælles aktiviteter ud af tilbuddet, som f.eks. små ture og sommerhusophold, hvilket er med til at opbygge netværket i tilbuddet. Borgerne indgår i mindre omfang i sociale relationer i det omgivende samfund, idet de ofte har meget svært ved at opbygge fællesskaber med personer de ikke umiddelbart kender."

Det er tilsynets vurdering, at der er forskel på hvor meget fokus der er på udvikling af sociale relationer og selvstændighed, alt efter om det er børne-/ungeområdet eller voksenområdet der er tale om. Det er i denne sammenhæng tilsynets vurdering, at der er større fokus herpå på børneområdet og i mindre grad på voksenområdet.

På voksenområdet er det tilsynets vurdering, at en årsag til middelscoren kan være, at borgerne bor sammen med andre og derfor får opfyldt behovet for sociale relationer i dagligdagen i botilbuddet, hvilket gør de derfor kun i mindre grad indgår i sociale relationer i det omgivende samfund. En årsag kan også være, at ikke alle borgerne nødvendigvis er lige parate eller interesserede i at indgå i sociale relationer. Selvbestemmelsesretten spiller også meget ind i forhold til, hvordan tilbuddene kan få borgerne til at indgå i sociale sammenhænge og nogle voksentilbud, med eksempelvis paranoid skizofrene borgere, scorer lavt, da de kan have svært ved at arbejde med udvikling af sociale kompetencer. Nogle tilbud har en beboergruppe, som gør det nemmere at integrere i det omkringliggende samfund i forbindelse med eksempelvis festivaller osv. Målgruppernes sammensætning, forudsætninger og forventninger spiller dermed ind. Samtidig kan tilsynet dog konstatere, at sammenlignelige tilbud scorer forskelligt, hvilket må betyde, at de enkelte tilbuds konkrete indsats har en betydning for, i hvor høj grad borgerne indgår i sociale relationer i det omgivende samfund.

På børne-/ungeområdet udtaler flere tilbud, at man tænker meget på barnets reform i forbindelse med de valg af metoder man anvender. De følger meget børnenes handleplaner i forhold til, hvordan barnet kan og skal udvikle sig under hensynstagen til barnets behov lige nu men også fremadrettet. Det er tilsynets vurdering, at det kan lægges til grund at dette forekommer. På børne-/ungeområdet er det tilsynets vurdering, at en årsag til en middelscore eller derunder kan være, at der er tale om små børn, der ikke på samme måde som ældre børn går til fritidsaktiviteter. I andre tilfælde er det tilsynets vurdering, at der kan være tale om børn, som periodevis ikke magter andre sociale aktiviteter end deres skolegang. Igen kan tilsynet dog konstatere, at sammenlignelige tilbud scorer forskelligt, hvilket må betyde at de enkelte tilbuds konkrete indsats har en betydning for i hvor høj grad børnene går til fritidsaktiviteter.

Det er tilsynets opfattelse, at tilbuddenes fokus på udvikling af sociale kompetencer har betydning for, hvor meget borgeren udvikler sig – der er således tale om forskelle i engagement på dette område. Nogle tilbud er mere bevarende, mens andre er mere udviklende. I de tilfælde hvor tilsynet har vurderet, at tilbuddet har haft en mere bevarende karakter, har scoren i kvalitetsmodellen også været lavere.

Case ift. tilbuddenes arbejde med borgernes sociale relationer.

Fra tilsynsrapport vedr. et tilbud med blandende målgrupper, hvor der er scoret 3.

”Indikatoren bedømmes i middel grad opfyldt. Tilsynet vægter, at tilbuddet har fokus på vigtigheden af, at de unge deltager i det omgivende samfund og de forsøger at motivere dem til dette. Såvel unge som medarbejdere kan beskrive, at nogle fortsat har bevaret deres netværk fra deres hjemkommune, mens andre over 18 år ønsker at flytte væk fra det tidligere kendte misbrugsmiljø.

Imidlertid kan tilsynet konstatere, at adspurgte unge ikke magter at indgå i sociale relationer eller fællesskaber i det omgivende samfund, og de beskriver, at de efter skole eller anden aktivitet uden for tilbuddet tilbringer deres tid med at se film eller spille spil.”

Flere tilbud udtaler, at opbygningen af netværk i det omkringliggende samfund kan være en problemstilling for dem, da der kan være geografiske, psykosociale og fysiske forhold som spiller ind. Tilsynet vurderer, at dette kan være tilfældet i nogle situationer men ikke i andre.

Opsamling på tema 2 – Selvstændighed og relationer

- Hovedparten af borgerne på henholdsvis børne-/unge- og voksenområdet indgår i sociale relationer i høj eller meget høj grad
- Der er større fokus på udvikling af sociale relationer og selvstændighed på børneområdet end voksenområdet
- En større gruppe på henholdsvis børne-/unge- og voksenområdet har kun i middel eller lav grad tilstrækkelig social interaktion
- Mange børn og unge deltager i fritidsaktiviteter, men en større gruppe på 27 % deltager kun lidt eller slet ikke i fritidstilbud
- Tilbuddenes målgruppe kan have betydning for beboernes muligheder og forudsætninger for social interaktion og deltagelse i fritidsaktiviteter i det omgivende samfund. Af voksnes selvbestemmelsesret følger, at de alene deltager i aktiviteter i det omfang de selv vælger det til. Derudover spiller det ind at borgernes problematikker kan være hæmmende for deres deltagelse i eksterne aktiviteter
- Tilbuddenes fysiske og geografiske forhold kan spille ind f.eks. hvor der er lang afstand til naboer og bysamfund. Det kan vanskeliggøre aktiv deltagelse i det omkringliggende samfund.

Tema 3, Målgruppe, Metoder og Resultater

Af kvalitetsmodellen på tilbudsområdet fremgår det, at: *”Det er afgørende for kvaliteten i tilbuddet, at der er et klart formål med indsatsen, og at tilbuddets metode medvirker til at sikre borgernes trivsel og resulterer i den ønskede udvikling for borgerne. Det er derfor væsentligt, at tilbuddet kan redegøre for dets målsætning, målgruppe(r) og metoder. Herunder er det vigtigt, at tilbuddet kan redegøre for, hvordan og i hvilken grad de valgte metoder bidrager til opnåelse af de mål, som i samarbejde med borgerne er sat for de enkelte borgers udvikling og trivsel. Endvidere er det afgørende for kvaliteten, at tilbuddet arbejder med resultatdokumentation og kan sandsynliggøre, at deres indsats opnår en forventet og positiv effekt. Tilbuddet skal som væsentlige overordnede elementer af kvaliteten respektere og sikre borgernes medinddragelse, medbestemmelse og indflydelse vedrørende beslutninger om dem selv samt hverdagen i tilbuddet. Tilbuddet skal understøtte borgernes fysiske og mentale sundhed samt forebygge magtanvendelser og overgreb.”*

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på, hvordan tilbuddet dokumenterer sine resultater. Tilsynet ser på, om tilbuddets resultatdokumentation afspejler tilbuddets indsats og om de opnår en forventet og positiv effekt i forhold til borgeren. Tilsynet spørger ind til, hvordan tilbuddet forholder sig til det og hvad tilbuddet gør. Hvordan der arbejdes med det i hverdagen og hvordan der konkret følges op på de mål, som er fastsat for den enkelte borger. Og hvordan borgeren trives i tilbuddet.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på den indikator i kvalitetsmodellen der vedrører dokumentationer af resultater viser den følgende:

Indikator 3.c - *”Tilbuddet dokumenterer resultater med udgangspunkt i konkrete, klare mål for borgene til løbende brug for egen læring og forbedring af indsatsen”*

Score – voksenområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	3,50%
2 (i lav grad opfyldt)	6,30%
3 (i middel grad opfyldt)	27,00%
4 (i høj grad opfyldt)	36,80%
5 (i meget høj grad opfyldt)	26,40%

Score – børne-/ungeområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	4,80%
2 (i lav grad opfyldt)	6,30%
3 (i middel grad opfyldt)	22,20%
4 (i høj grad opfyldt)	27,00%
5 (i meget høj grad opfyldt)	39,70%

Score – blandet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	1,90%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	5,90%
4 (i høj grad opfyldt)	33,30%
5 (i meget høj grad opfyldt)	58,90%

Af tabellerne ovenfor fremgår, at over halvdelen af tilbuddene på voksenområdet i høj eller meget høj grad dokumenterer konkrete resultater i relation til de opsatte mål for de enkelte borgere i tilbuddet. Således har 63 % af tilbuddene fået en bedømmelse på enten 4 eller 5 i kvalitetsmodellen. Tabellen viser også, at tilbuddene i 33 % af sagerne kun bedømmes med en middel til lav score på denne indikator.

På børne-/ungeområdet er billedet sammenligneligt med voksenområdet, idet hovedparten af tilbuddene i høj eller meget høj grad dokumenterer resultater i forhold til børnenes fastsatte mål. 67 % af tilbuddene bedømmes således med enten 4 eller 5 i kvalitetsmodellen, hvor der er en klar overvægt på bedømmelsen 5 med 39 %. Tabellen viser også, at næsten 30 % kun i middel eller lav grad opfylder kravet om dokumentation af tilbuddets håndtering af de fastsatte mål for børnene.

Tallene indikerer således, at mange af tilbuddene på både børne-/ungeområdet og voksenområdet arbejder godt med at dokumentere resultater i konkrete klare mål, men at der samtidig er et udviklingspotentiale for en større gruppe tilbud.

Tilbuddene har i forbindelse med tilsyn orienteret om, at de i nogle tilfælde ikke havde fået udleveret handleplaner fra anbringende myndighed eller at nogle handleplaner var over et år gamle og dermed ikke nødvendigvis retvisende for de mål og den indsats den enkelte borger skulle have, hvilket dermed har vanskeliggjort fyldestgørende dokumentation heraf. I andre tilfælde er handleplanernes målbeskrivelser vage og diffuse, hvorfor tilbuddene har haft vanskeligheder med at dokumentere dem. Det er tilsynets vurdering, at tilbuddenes udtalelser er korrekte. I forhold til tilsynets bedømmelse af denne indikator spiller det dog ind, at tilbuddet skal dokumentere så fyldestgørende som muligt i forhold til de mål, som er udleveret og angivet af anbringende myndighed uanset om de er mangelfulde.

Case ift. tilbuddenes resultatdokumentation

Fra tilsynsrapport på børne-/ungeområdet, hvor der er scoret 3.

”Tilsynet har via stikprøvekontrol gennemgået to vilkårlige status- og udviklingsplaner samt kommunale handleplaner.

Det fremgår heraf, at der i den ene er sammenhæng imellem de opstillede mål fra den kommunale handleplan og tilbuddets status og udviklingsplanen. Der beskrives i statusbeskrivelsen en positiv udvikling hos den unge. Ved den anden konstateres det, at der ikke er udarbejdet mål som er sammenhængende med de opstillede kommunale mål og herved er der ikke påvist positive resultater i forhold til opfyldelsen af den visiterende kommune. I udviklingsplanen, samt i referat fra arbejdsrunde beskrives der sparsomt en positiv udvikling hos den unge.

Pårørende oplyser, at denne det seneste år har oplevet en tilbagegang på væsentlige punkter i forhold til de opstillede kommunale mål, dette bekræfter sagsbehandler.”

Det er tilsynets vurdering, at flertallet af tilbuddene arbejder aktivt med afsæt i målgruppebeskrivelser, men samtidig også at tilbuddene kan blive bedre til at sikre sammenhæng imellem deres målgruppebeskrivelser og deres systematiske og faglige praksis i forhold til disse grupper. Det er tilsynets opfattelse, at der i flere tilfælde ikke er tilstrækkelig kongruens herimellem, mens der andre tilfælde ikke fremgår megen information overhovedet.

Tilsynet har konstateret, at tilbud i nogle tilfælde tager borgere ind, som enten ikke passer ind i deres målgruppe eller også at de har udvidet deres målgruppe uden at være godkendt hertil. Det er tilsynets vurdering, at en sammenblanding af målgrupper og metoder kan have stor betydning i forhold til kvaliteten af den indsats som leveres, og dermed også hvorledes indsatsen modtages af den enkelte borger. Det skyldes bl.a., at personalegruppen ikke er klædt på til en borger, som kommer ind og som ikke er en del af målgruppen. Sammenblanding af målgrupper og uklare metoder vanskeliggør dermed en systematisk og faglig tilgang til arbejdet.

Det er tilsynets vurdering, at tilbuddene siden starten af 2014 er blevet bedre til at dokumentere deres resultater i en elektronisk journal – herunder i forhold til mål og delmål. Arbejdet er blevet mere systematiseret og det er tilsynets vurdering, at det er medvirkende til positive resultater for borgeren.

Ligeledes er det tilsynets vurdering, at tilbuddene siden starten af 2014 i højere grad arbejder systematisk og reflekterer over deres metoder og de borgere, som er tilknyttet tilbuddet.

Ser man på den indikator i kvalitetsmodellen der vedrører borgernes trivsel i tilbuddene viser den følgende:

Indikator 5a - "Borgerne trives i tilbuddet".

Score – voksenområdet	%
1 (meget lav grad opfyldt)	0,00%
2 (i lav grad opfyldt)	0,60%
3 (i middel grad opfyldt)	2,30%
4 (i høj grad opfyldt)	22,90%
5 (i meget høj grad opfyldt)	74,20%

Score – børne-/ungeområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	3,20%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	15,90%
4 (i høj grad opfyldt)	14,30%
5 (i meget høj grad opfyldt)	66,60%

Score – blandet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,00%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	0,00%
4 (i høj grad opfyldt)	29,40%
5 (i meget høj grad opfyldt)	70,60%

Af tabellerne fremgår det, at 97 % af tilbuddene på voksenområdet enten bedømmes med scoren 4 eller 5. En lille gruppe på 2,9 % af borgere trives kun i middel grad eller derunder.

På børne-/ungeområdet er billedet mere nuanceret. Flertallet af tilbuddene bedømmes med en score på 4 eller 5, hvilket samlet udgør 81 % af bedømmelserne. En gruppe på 16 %, trives kun i middel grad og en mindre gruppe på 3,2 % trives i meget lav grad.

Det er tilsynets vurdering, at forskellen i trivselsniveau imellem de to områder kan skyldes, at voksne i modsætning til børn og unge som oftest selv har valgt til at være på et tilbud, mens børn og unge, ikke altid selv har valgt at være anbragt og ofte gerne vil hjem til deres familie og vante rammer.

Flere af tilbuddene på både voksen- og børne-/ungeområdet udtaler, at de er meget aktive i forhold til at varetage beboerens trivsel. De kører dem til aktiviteter, til koncerter, til læge osv. og generelt er de aktive i forhold til at få borgerne aktiveret fysisk, socialt og mentalt. Der er stor fokus på fysisk og psykisk velvære generelt i samfundet og det er tilsynets vurdering, at det også afspejler sig på tilbuddene. Tilbuddene er gode til at rette deres aktiviteter ind efter den pågældende borger/målgruppe og de behov og ønsker, som denne måtte have.

Ser man på den indikator i kvalitetsmodellen der handler om tilbuddenes opfølgning på magtanvendelser viser den følgende:

Indikator 6b – ”Tilbuddet dokumenterer og følger op på eventuelle magtanvendelser med henblik på løbende læring og forbedring af indsatsen”

Score - voksenområdet	%	Score – børne-/ungeområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	37,00%	1 (i meget lav grad opfyldt)	37,00%
2 (i lav grad opfyldt)	8,00%	2 (i lav grad opfyldt)	6,00%
3 (i middel grad opfyldt)	10,00%	3 (i middel grad opfyldt)	9,50%
4 (i høj grad opfyldt)	18,00%	4 (i høj grad opfyldt)	14,30%
5 (i meget høj grad opfyldt)	27,00%	5 (i meget høj grad opfyldt)	33,30%

Score – blandet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	21,50%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	15,60%
4 (i høj grad opfyldt)	19,70%
5 (i meget høj grad opfyldt)	43,20%

Af tabellerne fremgår, at knap halvdelen af tilbuddene i høj eller meget høj grad dokumenterer og følger op på magtanvendelser, idet 45 % af voksentilbuddene og 47 % af børne-/ungetilbuddene scorer 4 eller 5.

Af tabellerne fremgår endvidere, at en anden tilsvarende størrelse tilbud i lav eller meget lav grad dokumenterer og følger op på magtanvendelser, idet 43 % af voksentilbuddene og 45 % af tilbuddene på børne-/ungeområdet scorer enten 1 eller 2.

Tallene indikerer således, at en markant andel af tilbuddene har udfordringer på dette område og der er således et udviklingspotentiale. Det skal dog bemærkes, at tilsynet har scoret 1 hvis tilbuddet ikke har haft magtanvendelser, fordi det dermed ikke er muligt for tilbuddet at dokumentere hvordan de følger op på magtanvendelser. Dette er illustreret i casen nedenfor:

Case ift. tilbuddenes håndtering af- og opfølgning på magtanvendelser

Fra tilsynsrapport på voksenområdet, hvor der er scoret 1.

”Indikatoren bedømmes i lav grad at være opfyldt. I bedømmelsen er der lagt vægt på, at det konstateres ud fra dokumentgennemgang og interviews, at der ikke er indberettet magtanvendelser, og dermed kan der ikke redegøres for om der er fulgt op derpå.”

Overordnet set er det tilsynets vurdering, at mange tilbud forebygger, håndterer og følger op på magtanvendelser, men samtidig er mange tilbud ikke tilstrækkeligt opmærksomme på dette område. Billedet er således præget af en mærkbar diversitet og kompleksitet tilbuddene imellem på dette område.

Problemstillingerne vedrørende magtanvendelser handler ofte om, at tilbuddene ikke er tilstrækkeligt bekendte med lovgivningen vedr. magtanvendelser, at de ikke arbejder aktivt for at forebygge dem eller at de ikke har planer/procedurer udarbejdet med henblik på at forebygge dem.

På andre tilbud arbejdes systematisk med opfølgning, f.eks. ved at det er på som et fast punkt på dagsordenen til personalemøder. Andre tilbud deltager i kurser i konflikthåndtering eller henter konsulenter ind udefra til at kvalificere deres metoder.

Det er tilsynets vurdering, at flere tilbud siden starten af 2014 er blevet mere opmærksomme på problemstillingen vedrørende magtanvendelser. Det gælder særligt i forhold til den magt, som kan karakteriseres som blød magt, f.eks. verbal magt. Tilsynet vurderer, at denne opmærksomhed i højere grad har gjort flere tilbud i stand til at handle og ændre på deres praksis, således at de regler og principper der gælder for borgernes selvbestemmelse i højere grad respekteres.

Opsamling på tema 3 – Målgruppe, metoder og resultater

- Hovedparten af tilbuddene på voksen- og børneområdet arbejder målrettet med og dokumenterer borgernes konkrete og fastsatte mål, men samtidig er der en større gruppe, hvor der kan arbejdes bedre med dette
- Tilbuddenes målgrupper og sammensætning heraf, kan have betydning for den indsats som tilbuddene leverer
- Hovedparten af borgerne på voksen- og børne-/ungeområdet trives i tilbuddene
- Området for magtanvendelse er præget af diversitet. Der er på den ene side en stor gruppe der forebygger, håndterer og dokumenter deres arbejde, mens der på den anden side er en markant gruppe der ikke arbejder målrettet med dette.

Tema 4, Organisation og Ledelse.

Af kvalitetsmodellen på tilbudsområdet fremgår det, at. *”En væsentlig forudsætning for kvaliteten af sociale tilbud er en hensigtsmæssig organisering og en kompetent og ansvarlig ledelse. En ledelse, der driver tilbuddet fagligt og økonomisk forsvarligt, og som både sætter rammerne for tilbuddets strategiske udvikling og varetager den daglige ledelse”.*

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn bl.a. fokus på, om tilbuddet har en faglig kompetent ledelse og om borgerne er i kontakt med en faglig kompetent medarbejderstab. Har medarbejderne i tilbuddet de relevante uddannelser og kompetencer til at varetage opgaverne i forhold til de konkrete målgrupper, som tilbuddet har. Tilsynet spørger ind til, hvordan personalegennemstrømningen er og om personalenormeringen er lig fuldtidsstillinger. Der spørges ind til, om der er et tilfredsstillende forhold imellem ressourcer og opgaver i tilbuddet. Dette med henblik på at afklare, om borgerne kan imødesee en tilfredsstillende kvalitet i tilbuddet på medarbejdersiden. Tilsynet undersøger endvidere hvordan tilbuddet håndterer sygefravær, trivsel og arbejdsmiljøspørgsmål.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på den indikator i kvalitetsmodellen der vedrører ledelsens kompetencer i tilbuddet viser den følgende:

Indikator 8.a – *”Ledelsen har relevante kompetencer i forhold til at lede tilbuddet”.*

Score – voksenområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,00%
2 (i lav grad opfyldt)	1,15%
3 (i middel grad opfyldt)	5,75%
4 (i høj grad opfyldt)	29,30%
5 (i meget høj grad opfyldt)	63,80%

Score – børne-/ungeområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	4,70%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	7,80%
4 (i høj grad opfyldt)	25,30%
5 (i meget høj grad opfyldt)	62,20%

Score - blandet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	1,90%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	5,80%
4 (i høj grad opfyldt)	23,60%
5 (i meget høj grad opfyldt)	68,70%

Af tabellerne fremgår, at tilbuddene på voksen- og børne-/ungeområdet i høj eller meget høj grad har en ledelse, som besidder de relevante kompetencer i forhold at sikre en stabil drift af tilbuddene, idet andelen af tilbud, der bedømmes med en score på 4 eller 5 på og voksen- og børne-/ungeområdet, er henholdsvis 93,1 % og 87,5 %.

I 5 % af tilfældene på børne-/ungeområdet har ledelsen i meget lav grad de relevante kompetencer til at lede tilbuddet.

Det er tilsynets vurdering, at de fleste tilbud har en faglig kompetent ledelse, hvilket understøttes af indikatorscoringerne. Det er i denne sammenhæng tilsynets opfattelse, at en kompetent ledelse har stor betydning for effektiviteten og trivslen blandt medarbejdere og beboere.

Det er dog tilsynets vurdering, at der er stor diversitet imellem tilbuddene på dette område. En stor gruppe tilbud har en reflektiv og udviklende ledelse og de er bevidste om de ledelsesmæssige problemstillinger og løsningsmodeller, mens en lille gruppe ikke har eller har haft samme fokus på udvikling af personlige og faglige kompetencer.

Ser man på den indikator i kvalitetsmodellen, der vedrører de faglige kompetencer hos tilbuddets personale viser den følgende:

Indikator 9.a – ”Borgerne har i forhold til deres behov tilstrækkelig kontakt til personale med relevante kompetencer”.

Score - voksenområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,60%
2 (i lav grad opfyldt)	0,60%
3 (i middel grad opfyldt)	17,00%
4 (i høj grad opfyldt)	41,00%
5 (i meget høj grad opfyldt)	41,00%

Score - børne-/ungeområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	3,20%
2 (i lav grad opfyldt)	4,80%
3 (i middel grad opfyldt)	9,50%
4 (i høj grad opfyldt)	27,00%
5 (i meget høj grad opfyldt)	55,50%

Score - blandet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,00%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	7,80%
4 (i høj grad opfyldt)	15,70%
5 (i meget høj grad opfyldt)	76,40%

Af tabellerne fremgår det, at andelen af tilbud der scorer 4 eller 5 på og voksen- og børne-/ungeområdet er 82 %. På børne-/ungeområdet er der en andel af borgerne på 8 %, som i lav eller meget lav grad er i kontakt med personale, der besidder de relevante kompetencer. Det skal bemærkes, at hvis tilbud ikke har haft borgere indskrevet på tidspunktet for besøget, scores der 1.

Case ift. borgernes kontakt til personale med relevante kompetencer

Fra tilsynsrapport på børne-/ungeområdet, hvor der er scoret 5.

”Det er tilsynets bedømmelse, at indikatoren er opfyldt i meget høj grad. Det er vægtet, at alle [medarbejdere red.] på nær en er uddannet pædagoger. Den enkelte, der ikke er uddannet har til gengæld mange års erfaring med målgruppen. Medarbejdergruppen vurderes samlet set at have de relevante kompetencer i forhold til målgruppen. Dette understøttes af de indhentede cv`er på hver medarbejder og fra interview med ledelsen.

Fra interview med en af de anbragte unge er oplyst, at medarbejderne altid er til rådighed. Hun har været anbragt i tilbuddet i ca. 2 år, og har altid mødt imødekommende voksne. Den unge oplyser, at hun får den hjælp og støtte hun har behov for. Dette understøttes fra interview med sagsbehandler, der oplyser, at medarbejderne er gode til at støtte de unge individuelt ud fra de enkeltes behov. Sagsbehandleren har i løbet af det sidste år haft anbragt 4-5 unge på stedet.”

Det er tilsynets vurdering, at borgerne i de fleste tilbud har tilstrækkelig kontakt til personale med relevante kompetencer, hvilket understøttes af den markante andel tilbud der scorer 4 eller 5 på begge områder. Samtidig er det tilsynets vurdering, at der er et udviklingspotentiale for en del tilbud.

På voksenområdet er der en mærkbar andel af borgerne, som kun i middel grad er i tilstrækkelig kontakt med personale, der har de relevante kompetencer. I disse tilfælde skyldes scoren eksempelvis manglende efteruddannelse hos personalet eller at det vurderes, at der er for lidt personale i forhold til at kunne varetage en eller flere målgrupper forsvarligt og tilstrækkeligt. I andre tilfælde har tilbuddets målgruppe ændret sig løbende uden at personalet har undergået et uddannelses- og kompetenceløft der matcher den ændrede målgruppe.

Det er tilsynets vurdering, at tilbud med mange eller blandede målgrupper kan have vanskeligheder ved at målrette deres ydelser og kompetencer, så de matcher de konkrete målgrupper.

Nogle tilbud udtaler til tilsynet, at deres geografiske placering spiller ind i deres muligheder for at kunne rekruttere fagligt kompetent personale i den ønskede udstrækning. Det er tilsynets vurdering, at dette i visse tilfælde kan være tilfældet, mens det i andre tilfælde ikke kan begrunde en personalesammensætning med manglende kompetencer.

Opsamling på tema 4 – Organisation og ledelse

- Langt de fleste tilbud har en kompetent ledelse
- Ledelsens erfaring og ledelsesstil spiller ind ift. medarbejdernes og beboernes trivsel
- De fleste ledere har fokus på udvikling af deres tilbud og den indsats, som tilbydes borgerne
- Langt de fleste borgere er i kontakt med fagligt kompetent personale.
- Der er en mærkbar andel på voksenområdet som kun i middel grad har kontakt med tilstrækkeligt personale med relevante kompetencer
- Medarbejdernes kompetencer kan i nogle tilfælde blive udfordret på tilbud med mange og meget forskelligartede målgrupper, som kan have meget forskellige behov og dermed vanskeliggøre en målretning af tilbuddets ydelser
- Manglende efteruddannelse og for lidt personale set i forhold til målgruppens behov kan have negativ indflydelse på medarbejdernes interaktion med borgerne i tilbuddene.

Tema 5, Kompetencer

Af kvalitetsmodellen på tilbudsområdet fremgår det, at: *”Det er afgørende for kvaliteten i tilbuddet, at tilbuddets medarbejdere har de kompetencer, det vil sige uddannelse, erfaring eller viden, der er nødvendige i forhold til tilbuddets målsætninger og målgruppe, de metoder tilbuddet anvender samt borgernes aktuelle behov. Herunder skal børn og unge sikres en tryk hverdag og opvækst med nære og stabile relationer.*

Udover tilbuddets aktuelle kompetenceniveau er det vigtigt, at tilbuddet har et strategisk fokus på, hvordan de nødvendige kompetencer sikres på såvel kort som langt sigt, samt hvordan eventuelle specialistkompetencer kan tilvejebringes. Det er et vigtigt aspekt af kvaliteten af et tilbud, at medarbejderne på en etisk måde forholder sig til og handler i forhold til borgerne. Herunder at medarbejderne møder borgerne med respekt for den enkeltes behov og forudsætninger samt har fokus på borgernes retssikkerhed.”

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på medarbejdernes kompetencer, og er således interesseret i deres uddannelsesniveau og deres personlige og faglige erfaringer på området. Tilsynet spørger i denne forbindelse ind til, om medarbejderne har undergået efteruddannelse, om de tilbyder efteruddannelse og om de selv efterspørger efteruddannelse. Tilsynet er ligeledes interesseret i at vide, om tilbuddet har en strategi for faglig opkvalificering - på kort og langt sigt. Hvordan tilbuddets medarbejdere løbende holder sig ajour med viden om tilbuddets målgrupper og tilbuddets metoder.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på den indikator i kvalitetsmodellen der vedrører medarbejdernes kompetencer i tilbuddet viser den følgende:

Indikator 10.b - *”Det er afspejlet i medarbejdernes samspil med borgerne, at medarbejderne har relevante kompetencer”.*

Score – voksenområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,60%
2 (i lav grad opfyldt)	0,60%
3 (i middel grad opfyldt)	2,90%
4 (i høj grad opfyldt)	24,10%
5 (i meget høj grad opfyldt)	71,80%

Score – børne-/ungeområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	3,20%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	11,10%
4 (i høj grad opfyldt)	20,60%
5 (i meget høj grad opfyldt)	65,10%

Score - blandet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,00%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	1,90%
4 (i høj grad opfyldt)	21,40%
5 (i meget høj grad opfyldt)	76,50%

Af tabellerne fremgår at, på voksenområdet, bedømmes 96 % af tilbuddene med enten en score på 4 eller 5. På området for blandede tilbud er billedet meget lig voksenområdet, mens 86 % af tilbuddene på børne-/ungeområdet bedømmes med en score på enten 4 eller 5. Samtidig kan det konstateres at 11 % af børne-/ungetilbuddene kun i middel omfang har de relevante kompetencer. Det skal dog bemærkes, at scoren 1 gives, hvis tilbuddet ikke har haft børn/unge anbragt på tidspunktet for tilsynets besøg.

Case ift. medarbejdernes kompetencer

Fra tilsynsrapport på børne-/ungeområdet, hvor der er scoret 3.

"Indikatoren bedømmes til i middel grad at være opfyldt. Det er i bedømmelsen af denne indikator vægtet, at medarbejderne under interview fremstod med en nysgerrig og mentaliserende tilgang til de unge. Der var fokus på at forstå og anerkende de unge.

Der er i vurderingen af denne indikator lagt vægt på, at de unge generelt oplyser, at de har tillid og tryghed til medarbejderne og at de føler sig anerkendt.

Det er imidlertid også lagt vægt på, særligt gældende for målgruppen i [xxx], at målgruppen opholder sig mange timer dagligt uledsaget hos sit netværk i nærmiljøet. Det er tilsynets opfattelse, at fraværet af målgruppen hjemme kan have konsekvenser for medarbejdernes samspil med målgruppen og mulighed for at arbejde med den unge indenfor de helt basale daglige gøremål."

Det er tilsynets vurdering, at langt de fleste tilbud har ansat medarbejdere, som besidder de relevante kompetencer i forhold til tilbuddets beboere. Dette understøttes også af de omtalte scorer.

Billedet er meget entydigt på voksenområdet, mens medarbejdernes kompetencer på børne-/ungeområdet er præget af en højere grad af forskellighed. En årsag til en mindre god score kan f.eks. være, at tilsynet kan konstatere, at der er mange magtanvendelser på tilbuddet, og tilsynet tilskriver dette manglende kompetencer i konflikthåndtering. I andre tilbud har tilsynet oplevet, at tonen imellem personalet og overfor beboerne kan være hård og dermed kontraproduktiv i forhold til at sikre beboernes trivsel. Tilsynet har i disse tilfælde anbefalet tilbuddene, at medarbejdergruppen tilbydes efteruddannelse med konflikthåndtering og kommunikation som fokusområder.

På børne-/ungeområdet synes at være et udviklingspotentiale, da 11 % bedømmes middel i kvalitetsmodellen. Tilsynet konstaterer f.eks., at der i nogle tilbud har været en laissez-faire tilgang til interaktionen med de unge, f.eks. ved at de unge har været overladt til sig selv i længere perioder, hvilket har betydet en lav score.

Det er tilsynets vurdering, at medarbejdernes individuelle og samlede kompetencer spiller meget ind i forhold til beboernes muligheder for udvikling, tryghed og trivsel. Tilsynet vurderer således både på de faglige kompetencer og de relevante personlige kompetencer, som passer sammen med den målgruppe, der er på tilbuddet.

På de fleste tilbud er der opmærksomhed på, at medarbejderne skal have de relevante faglige og personlige kompetencer og det er tilsynets opfattelse, at tilbuddene siden starten af 2014 i højere grad ansætter uddannet personale frem for uuddannet personale. I de tilbud, hvor der har været et fravær af uddannet personale, er mange tilbud i gang med at efteruddanne personalet i forhold til merituddannelser osv.

Case ift. medarbejdernes kompetencer

Fra tilsynsrapport på voksenområdet, hvor der er scoret 5.

”Ved observation under tilsynsbesøget konstateres der et anerkendende, varmt og professionelt pædagogisk miljø, hvor samspillet mellem borgere og medarbejderne bærer præg af, at medarbejderne imødekommer borgernes særlige behov. Tilsynet observerede eksempelvis flere situationer hvor medarbejderne sidder helt tæt med borgerne, og hvor medarbejderne guider og anerkender borgerne initiativer.”

Opsamling på tema 5 - Kompetencer

- Langt de fleste medarbejdere på tilbuddene har de relevante kompetencer i forhold til beboernes behov. Dette gør sig særligt gældende på voksenområdet
- For knap 15 % af børne-/ungetilbuddene ses en større eller mindre grad af manglende kompetencer. Det kan f.eks. udmønte sig i manglende kompetencer i konflikthåndtering eller en laissez-fair tilgang til de unge
- Medarbejdernes faglige og personlige kompetencer spiller ind i forhold til beboernes trivselsniveau
- Uddannelse- og kompetenceniveau hos medarbejderne er steget siden tilsynsreformen.

Tema 6, Økonomi

Af kvalitetsmodellen på tilbudsområdet fremgår det, at: *”Det er afgørende, at tilbuddene har en bæredygtig økonomi, da det har store konsekvenser for beboerne i døgntilbud, hvis tilbuddet må lukke af økonomiske grunde, fordi det kan betyde, at borgerne må flytte. Samtidig er det afgørende, at tilbuddet har økonomiske forudsætninger for fortløbende at kunne udvikle sig, og at der er sammenhæng mellem tilbuddets kvalitet og den fastsatte takst. Det skal derfor sikres, at der stilles relevante krav til tilbuddets økonomi, herunder med hensyn til gennemsigtighed i økonomien”.*

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på tilbuddets økonomiske forhold og er således interesseret i, om tilbuddet er bæredygtigt og om der er et fornuftigt forhold imellem omsætning, planlagte investeringer og dækningsgrad. Tilsynet spørger ligeledes ind til, om der afsat midler til den nødvendige medarbejdernormering, om der er afsat midler til den nødvendige faglige opkvalificering og supervision. Endelig vurderer tilsynet, om der er sammenhæng mellem pris og kvalitet.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på den indikator i kvalitetsmodellen der vedrører tilbuddets økonomi ift. kvaliteten viser den følgende:

Indikator 12.a – *”Tilbuddets budget afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer”*

Score – voksenområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	12,60%
2 (i lav grad opfyldt)	7,40%
3 (i middel grad opfyldt)	28,00%
4 (i høj grad opfyldt)	23,40%
5 (i meget høj grad opfyldt)	28,60%

Score – børne-/ungeområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,00%
2 (i lav grad opfyldt)	1,60%
3 (i middel grad opfyldt)	19,00%
4 (i høj grad opfyldt)	33,00%
5 (i meget høj grad opfyldt)	46,00%

Score – blandet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	1,90%
2 (i lav grad opfyldt)	3,80%
3 (i middel grad opfyldt)	33,35%
4 (i høj grad opfyldt)	27,50%
5 (i meget høj grad opfyldt)	33,35%

Af tabellerne fremgår at, på voksenområdet, bedømmes 52 % af tilbuddene til i høj eller meget høj grad at have en økonomi, der afspejler bl.a. målgruppens behov. En mærkbar gruppe på 20 % af tilbuddene opnår en lav eller meget lav bedømmelse.

På børne-/ungeområdet fremgår, at 79 % af tilbuddene bedømmes med en score på 4 eller 5. En mærkbar gruppe tilbud på 19 % scorer 3.

På voksenområdet ses således en højere grad af diversitet i scoren end på børne-/ungeområdet.

Case ift. tilbuddenes budgetmæssige dispositioner

Fra tilsynsrapport på voksenområdet, hvor der er scoret 1.

”Der er ikke indberettet det pligtige budgetskema. Det er derfor forbundet med stor usikkerhed at vurdere kvaliteten indeholdt i de indberettede budgettal.”

På området for blandede tilbud fremgår det, at 61 % af tilbuddene har fået en høj eller meget høj bedømmelse. Herudover er der en mærkbar gruppe, hvor 33 % af tilbuddene har fået en middel bedømmelse. Det illustreres nedenfor hvorledes baggrunden for en middel bedømmelse er formuleret:

Case ift. tilbuddenes budgetmæssige dispositioner

Fra tilsynsrapport i blandede tilbud, hvor der er scoret 3.

”Budgettets omkostningsniveau afspejler tidligere års faktiske omkostninger. Personalesammensætningen vurderes at være relevant i forhold til målgruppen, idet der kan dokumenteres positive resultater. Tilbuddet afsætter midler til udvikling af personalet samt supervision, desuden har tilbuddet ret til at kunne trække på [xxx] faglige viden via deres organisationsaftale. Tilbuddets budget vurderes dog kun i mindre grad at tage højde for den faldende belægning, hvilket kan bevirke at der spares på personaleomkostninger og faglig udvikling.”

I tilsynets vurdering af budget og sammenhæng med målgruppe, metoder samt tilbuddets planer for faglig udvikling og større ændringer er udgangspunktet for tilsynets vurdering, at mange fastansatte, faglige medarbejdere er udtryk for god kvalitet, mens mange ufaglærte og mange vikarer er lig mindre god kvalitet.

Det er tilsynets vurdering, at de fleste tilbud har et budget, som afspejler sig positivt i kvaliteten. Dog kan tilsynet også konstatere en større gruppe, især på voksenområdet, hvor budget kun i middel grad afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt planer for faglig udvikling og større ændringer.

Tilsynet vurderer, at en forklaring på en lav score bl.a. kan hænge sammen med at der afsættes få kompetenceudviklingsmidler set i forhold til antallet af personaler. Nogle tilbud kan have udfordringer med belægningen af deres pladser, hvilket har en betydning for det økonomiske råderum, der kan anvendes til personale, personaleudvikling, arrangementer, forbedringer af bygninger osv. Bedømmelserne i de blandede tilbud er under indflydelse af, at målgrupperne kan være meget forskellige, da både børn/unge og voksne kan gøre brug af tilbuddene og således kan kravene til budgetdispositionerne være anderledes komplekse. Et for lavt budget kan få betydning for den kvalitet borgerne kan imødesee i dagligdagen.

Opsamling på tema 6 - Økonomi

- De fleste tilbud har et budget der afspejler sig positivt i kvaliteten
- En større gruppe, især på voksenområdet, har dog et budget der kun i middel grad afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt planer for faglig udvikling og større ændringer
- Tilbuddenes belægningsprocent kan spille ind i forhold til deres økonomiske råderum og stabilitet.

Tema 7, Fysiske Rammer

Af kvalitetsmodellen på tilbudsområdet fremgår det, at: ”De fysiske rammer udgør en central del af et tilbud, både som ramme om borgernes liv og som ramme om den indsats, der finder sted. Det er derfor væsentligt, at tilbuddets omgivelser, udformning, indretning, faciliteter og stand er velegnede samt hensigtsmæssige i forhold til tilbuddets målgruppe samt understøtter indsatsens formål og indhold. Det er vigtigt, at de fysiske rammer inde og ude tilgodeser borgernes behov, interesser og rettigheder blandt andet i forhold til at sikre borgernes trivsel, ret til privatliv, udfoldelsesmuligheder og mulighed for at opretholde sociale netværk”.

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på tilbuddenes fysiske forhold, herunder om der opleves uhensigtsmæssigheder ved de fysiske rammer - f.eks. for store/små rum, manglende mulighed for at træne færdigheder i madtilberedning, for store/små lejligheder, støj, uro, skærmning, for meget/lidt pynt på væggene, hjælpemidler som loftslift, handicaptoliet osv. Tilsynet undersøger om borgernes lejligheder eller værelser er individuelt/personligt indrettet efter borgernes ønsker og behov. Tilsynet undersøger ligeledes, om fællesarealerne er hjemligt indrettet (og med fokus på funktionalitet for alle).

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på den indikator i kvalitetsmodellen der omhandler hvorvidt borgerne trives i de fysiske rammer, viser den følgende:

Indikator 14.a – ”Borgerne trives i de fysiske rammer”

Score – voksenområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,00%
2 (i lav grad opfyldt)	0,60%
3 (i middel grad opfyldt)	6,30%
4 (i høj grad opfyldt)	33,30%
5 (i meget høj grad opfyldt)	59,70%

Score – børne-/ungeområdet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,00%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	9,50%
4 (i høj grad opfyldt)	27,00%
5 (i meget høj grad opfyldt)	63,50%

Score – blandet	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,00%
2 (i lav grad opfyldt)	0,00%
3 (i middel grad opfyldt)	1,90%
4 (i høj grad opfyldt)	30,00%
5 (i meget høj grad opfyldt)	68,00%

Af tabellerne ovenfor fremgår det, at 93 % af tilbuddene på voksenområdet scorer enten 4 eller 5. En mindre andel på 6,3 % bedømmes med en middel score på 3.

For børne-/ungeområdet gælder at 90 % af tilbuddene på børne-/ungeområdet bedømmes med en score på enten 4 eller 5. En mindre andel på 9,5 % bedømmes med en middel score på 3.

På området for blandede tilbud er billedet meget lig børne-/ungeområdet og voksenområdet. 98 % af tilbuddene er bedømt høj eller meget højt i kvalitetsmodellen og borgerne trives således i meget høj grad i disse tilbud.

Case ift. hvorledes borgerne trives i de fysiske rammer

Fra tilsynsrapport på området for blandede tilbud, hvor der er scoret 5.

”Det er tilsynets bedømmelse, at borgerne trives med de fysiske rammer.

Der er i bedømmelsen lagt vægt på, at [xxx] ligger midt i [byen red.]. Der er tæt til transportmuligheder, aktiviteter, sportstilbud og skole m.m. Der er desuden tæt til Storskoven, som byder på såvel aktivitets- som naturtilbud. Beboerne på [xxx] har eget værelse med badeværelse, lille tekøkken og køleskab. Værelserne er fordelt på to etager. Der er fælles vaskefaciliteter, fælles opholdsrum og fælles køkkener på begge etager. Fællesfaciliteter og den bolig, som tilsynet blev inviteret til at se var lyse, venlige og hyggeligt indrettede. Den interviewede borger oplyste, at han trives fint med såvel fælles faciliteter som sin egen bolig.

Tilsynet bedømmer i høj grad de fysiske rammer som værende velegnede til målgruppen.

Borgerne og pårørende oplyser, at de fysiske rammer er velegnede til formålet.”

Det er tilsynets vurdering, at langt de fleste tilbud stiller gode fysiske rammer til rådighed for borgerne. De fysiske rammer er i langt overvejende grad hyggelige og hjemlige at befinde sig i for borgerne. Der er muligheder for fællesskab både inde og udenfor, mens borgerne også har mulighed for at være alene. Oftest understøtter de fysiske rammer borgernes muligheder for trivsel og udvikling. Dette gør tilbuddene ved at tænke målgruppens konkrete behov ind i forhold til de individuelle boliger og de forskellige fællesarealer, hvor borgerne har en høj grad af indflydelse.

Der er dog forekommet rammer, som er slidte og/eller utidssvarende og af ældre karakter. Ligeledes opleves der enkelte steder mangelfulde faciliteter til personalet.

Det er tilsynets vurdering, at borgernes trivsel og udvikling i forhold til de fysiske rammer i høj grad afhænger af målgruppen. Nogle målgrupper har brug for ro, mens andre er meget sociale, nogle har brug for natur, mens andre har brug for byens tilbud.

Opsamling på tema 7 – Fysiske rammer

- Langt de fleste tilbud har nogle fysiske rammer, som medvirker til borgernes trivsel
- Tilbuddenes målgrupper har indflydelse på hvordan de fysiske rammer kan understøtte trivslen og tilbud med mange forskellige målgrupper.

2.5 Kvaliteten på plejefamilieområdet

Tema 1, Uddannelse og beskæftigelse

Af kvalitetsmodellen på familieplejeområdet fremgår, at *”Det er et vigtigt mål for børn og unge, at de får mulighed for at gennemføre en uddannelse og komme i beskæftigelse. Dermed bliver plejefamiliens kompetencer- og vilje til, at understøtte plejebarnets skolegang, både socialt og fagligt vigtigt i denne sammenhæng. Desuden er det vigtigt, at plejefamilien indgår aktivt i de samarbejdsrelationer, der er nødvendige for at understøtte, at målene for barnets eller den unges uddannelse og/eller beskæftigelse opnås.”*

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på, om barnet er i skole, hvor barnet går og om barnet har et stabilt fremmøde. Tilsynet spørger ind til, hvordan familien støtter op om barnets skolegang f.eks. om og hvordan de hjælper med lektier, hvordan de forholder sig til fremmøde og evt. fravær og om de deltager i forældremøder. Tilsynet spørger også ind til familiens rytme og rutine omkring sengetider, vækning, morgenmad, fordi dette er med til at understøtte en vellykket skolegang.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på de indikatorer i kvalitetsmodellen der vedrører skolegang viser de følgende:

Indikator 1A - *”Barnet er i dagtilbud eller opfylder undervisningspligten ved at gennemføre et grundskoletilbud med undervisning fra børnehaveklasse til 9. klasse.”*

Score	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	13,30%
2 (i lav grad opfyldt)	0,30%
3 (i middel grad opfyldt)	2,80%
4 (i høj grad opfyldt)	1,80%
5 (i meget høj grad opfyldt)	81,80%

Indikator 1B - *”Barnet har et stabilt fremmøde i sit dagtilbud, undervisningstilbud eller Uddannelsestilbud”*

Score	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	10,30%
2 (i lav grad opfyldt)	0,60%
3 (i middel grad opfyldt)	8,60%
4 (i høj grad opfyldt)	7,50%
5 (i meget høj grad opfyldt)	73,00%

Den gennemsnitlige score for om barnet er i dagtilbud eller opfylder undervisningspligten er 4,4 og for fremmøde 4,3. Flertallet bedømmes med en score på enten 4 eller 5. Knap 20 % scorer 3 eller derunder. Det skal dog bemærkes, at scoren 1 gives, når der ikke er et plejebarn anbragt på det tidspunkt hvor tilsynet aflægger besøg. Det er tilsynets vurdering, at det udgør størstedelen af de tilfælde hvor der scores 1.

Det er tilsynets vurdering at langt de fleste børn er i dagtilbud eller opfylder undervisningspligten og børnene har et stabilt fremmøde, hvilket også bekræftes med andelen af høje score på de to indikatorer. Det er ligeledes tilsynets vurdering, at langt de fleste plejefamilier understøtter plejebørnenes skolegang. De fleste plejefamilier skaber rammerne for børnene og sørger for det basale i barnets liv. De er opmærksomme på at samarbejde og have tæt kontakt med lærerne, og når der foreligger handleplaner fra

myndighed, er plejefamilierne også opmærksomme på at arbejde efter disse. De er opmærksomme på betydningen af venskaber i forhold til, at oplevelsen af skolegangen bliver en god oplevelse. Plejefamilier angiver også, at det er vigtigt at være rollemodeller i forhold til uddannelse og job, og mange plejefamilier er bevidste om vigtigheden af skolegang og den mulighed det rummer for at bryde den sociale arv.

Samtidig kan det også konstateres, at der er et vist antal plejebørn, der kun i begrænset omfang går i dagbehandling/skole eller opfylder undervisningspligten, og at over 9 % kun i middel grad har et stabilt fremmøde.

Spørgsmålet er her om plejefamilierne i højere grad og på en anden måde kan arbejde med børnenes skolegang, herunder arbejde for et mere stabilt fremmøde. Fra forskningen¹ ved vi, at uddannelse er det som beskytter udsatte børn allermost. Derudover viser forskningen, at familien betyder 70 % for børnenes læring (lærerne betyder 25 % og skolen 5 %). Plejefamilierne, der jo skal træde i familiens sted, har derfor en meget stor betydning for børnenes læring og dermed muligheder for at få en uddannelse. Forskningen viser derudover, at alt for mange udsatte børn oplever der ikke er forventninger til deres faglige niveau.

Når plejebørn ikke går i skole eller har et stabilt fremmøde oplyser plejefamilierne blandt andet at det skyldes, at plejebørnene mange gange ikke har de samme forudsætninger som andre børn og at børnene ofte skal lære at gå i skole. Ligeledes oplyser plejefamilierne, at det kan skyldes at barnet er nyanbragt og afventer skoletilbud eller at opstart i dagbehandling/ skole afventer, fordi der først skal skabes tilknytning mellem plejebarn og plejefamilie (sidstnævnte gælder typisk helt små børn). Plejefamilierne oplyser også, at eventuelle problemstillinger hos barnet kan vanskeliggøre deres skolegang grundet de øgede krav om inklusion af alle børn i folkeskolens almindelige klasser.

I de tilfælde, hvor plejebørnene ikke er i dagtilbud eller skole og/eller har et stabilt fremmøde, ligger tilsynet som udgangspunkt plejefamiliernes oplysninger til grund i vurderingen, med mindre det oplyste ikke er i overensstemmelse med de oplysninger tilsynet i øvrigt har og indhenter. Tilsynet vurderer på baggrund af regodkendelserne, at plejefamilierne i deres arbejde med plejebørnenes skolegang og fremmøde ofte har nogen særlige udfordringer som ikke gør sig gældende for ikke-anbragte børn, og at de fleste plejefamilier evner at arbejde med disse.

Tilsynet vil fremover have et øget fokus på plejefamiliernes indsats i forhold til den gruppe, hvor der synes at være udfordringer med skolegang og fremmøde.

Case i forhold til barnets skolegang og stabile fremmøde.

Fra tilsynsrapport på familieplejeområdet.

”Det vurderes, at plejefamilien i høj grad guider, motiverer og støtter børnene i at udnytte deres potentiale i forhold til uddannelse og beskæftigelse inden for børnenes kompetencer. Plejefamilien støtter op om at børnene møder stabilt i skole, og at børnene ikke holder ferie uden for skolerne ferie.

Plejefamilien deltager i sociale arrangementer på skolen ved det ene barn og sikre, at det bliver en god oplevelse bl.a. ved, at plejefar og det andet plejebarn bliver hjemme.

Plejefamilien støtter endvidere op om skole ved at sikre, at barnet læser 15 minutter hver dag samt

¹ Mette Deding. Udsatte børn og unges skolegang. SFI. 2016.

børnene har faste sengetider for at de er veludhvilet.

Plejefamilien støtter i høj grad op om det ene barns skolegang ved bl.a. at plejefar deltager i svømning i skolen hver mandag for, at barnet har mulighed for at medvirke i faget, og at barnet får en god oplevelse ud af dette uden at stikke af, hoppe i vandet med tøj på eller reagerer voldsomt. [...]

Plejefar har endvidere deltaget i barnets hyttetur med klassen i tre dage for, at barnet kunne medvirke i turen. Barnet, plejefar og læreren havde deres egen hytte og barnet deltog i klassens aktiviteter i det omfang, som barnet magtede det.

Plejefamilien har et tæt og godt samarbejde med skolerne i forhold til børnene.”

Opsamling på tema 1 – Uddannelse og beskæftigelse

- De fleste plejebørn går i dagtilbud eller opfylder undervisningspligten
- De fleste plejebørn har et stabilt fremmøde
- Knap 10 % af plejebørnene har kun i middel grad et stabilt fremmøde
- Tilsynet vurderer, at størstedelen af plejefamilierne medvirker til at sikre plejebørnenes muligheder for uddannelse og beskæftigelse
- Dagtilbud, skolegang og fremmøde kan være påvirket af de problematikker, som plejebørnene har
- Der synes at være et potentiale for at plejefamilierne - for en gruppe plejebørn - i endnu højere grad kan understøtte børnenes skolegang i forhold til fremmøde.

Tema 2, Selvstændighed og Relationer

Af kvalitetsmodellen på familieplejeområdet fremgår det, at *”Et mål med indsatsen i plejefamilier er at bidrage til, at barnet i så høj grad som muligt indgår i sociale relationer og får opbygget kompetencer til at leve et selvstændigt voksenliv i overensstemmelse med egne ønsker og behov. Et væsentligt led heri er, at plejefamilien medvirker til, at barnet sikres mulighed for personlig udvikling og aktiv deltagelse i relationer og fællesskaber, og at barnet opnår de sociale kompetencer, som deltagelse i sociale relationer og netværk kræver.”*

”Det er væsentligt, at plejefamiliens indsats er rettet mod dette mål, og at det afspejles i plejefamiliens adfærd, dagligdag og familieliv samt i åbenhed mod og involvering i det omkringliggende lokal- og civilsamfund. Det er ligeledes centralt for barnets eller den unges selvstændighed og relationer, at plejefamilien i overensstemmelse med barnets handleplan og de aftaler, der er indgået, understøtter barnets kontakt og samvær med forældre, søskende, øvrig familie, og netværk.”

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på, om barnet indgår i sociale relationer i familien, med venner osv. Der spørges ind til, om barnet deltager i fritidsaktiviteter, om barnet har venner og om barnet har en fortrolig voksen. Tilsynet spørger ind til, hvordan barnet har det i forhold til førnævnte. Er barnet tilfreds med de sociale relationer det har eller ønsker det en ændring heraf. Tilsynet spørger ind til, hvordan plejeforældrene opfatter deres rolle og handler og understøtter barnet i at deltage i familierelationer, venskabsrelationer, et aktivt fritidsliv mv.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på de indikatorer i kvalitetsmodellen der vedrører sociale relationer og netværk viser de følgende:

Indikator 2A - *”Barnet indgår i sociale relationer, fællesskaber og netværk i det omgivende samfund”*

Score	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	10,40%
2 (i lav grad opfyldt)	3,90%
3 (i middel grad opfyldt)	14,00%
4 (i høj grad opfyldt)	10,40%
5 (i meget høj grad opfyldt)	61,30%

Indikator 2B – *”Barnet deltager i fritidsaktiviteter”*

Score	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	30,00%
2 (i lav grad opfyldt)	3,30%
3 (i middel grad opfyldt)	14,00%
4 (i høj grad opfyldt)	8,30%
5 (i meget høj grad opfyldt)	44,60%

Den gennemsnitlige bedømmelse for om barnet indgår i sociale relationer, fællesskaber og netværk er 4,1. I de fleste tilfælde bedømmes tilbuddene med en score på enten 4 eller 5. En del plejefamilier scorer dog 3.

I forhold til indikatoren om barnet deltager i fritidsaktiviteter, er den gennemsnitlige bedømmelse 3,3, hvor en overvægt af scoringerne ligger på 4 og 5. Der er dog en markant andel på 33 %, som ligger på en score med 1 eller 2. Det skal bemærkes, at bedømmelsen 1 gives, når der ikke er et plejebarn anbragt på det tidspunkt, hvor tilsynet aflægger besøg. Det er tilsynets vurdering, at det udgør størstedelen af de tilfælde under indikator 2A, hvor der scores 1, mens det for indikator 2B i højere grad også betyder, at barnet reelt ikke deltager i fritidsaktiviteter.

Det er tilsynet vurdering, at langt de fleste plejefamilier understøtter at plejebørnene indgår i sociale relationer og fritidsaktiviteter, hvilket også bekræftes med de relativt høje scorer på indikatorerne, dog primært i forhold til de sociale relationer.

Det er tilsynets opfattelse, at plejefamilierne her er meget opmærksomme på integrationen af plejebørnene i familien, og plejefamilierne bruger ofte deres egne fritidsinteresser i eksempelvis dyr, sport og camping som en del af integrationsindsatsen i familielivet og skabelse af sociale relationer for det anbragte barn. Det er tilsynets opfattelse, at langt de fleste plejefamilier således bidrager til at de anbragte børn får et godt udgangspunkt for selvstændig udvikling og mod på at fremme venskaber og sociale relationer udenfor hjemmet.

Case vedr. plejebarnets udvikling af venskaber og sociale relationer uden for hjemmet

En tilsynskonsulent udtaler:

"Jeg har i dag talt med en plejemor som efter mit besøg havde tænkt noget over et af spørgsmålene som jeg havde stillet, nemlig om der var børn lige i nærheden, som plejebarnet legede med.

Plejemor svarede da jeg var på tilsynsbesøg nej, da naboen var en dame på 80 år og den anden nabo et ægtepar uden små børn.

Hun blev dog så nysgerrig på spørgsmålet efter mit besøg at hun undersøgte hvem der ellers boede i nærheden.

Her fandt hun ud af, at der var nogle nye tilflyttere alle med yngre børn, så hun bankede på for, at høre om de ikke havde lyst til at lege med plejebarnet, hvilket de rigtig gerne ville.

Så fra ingen børn at lege med har plejebarnet i dag flere kammerater lige i nærheden"

Det er tilsynets vurdering, at plejeforældrene generelt støtter godt op omkring det at skabe relationer til barnets biologiske familie og netværk. Tilsynet vurderer, at plejefamilierne siden starten af 2014 i stigende omfang har haft fokus på handleplanerne, hvori det ofte er beskrevet som et mål, at plejeforældrene kan forholde sig aktivt til barnets biologiske familie og netværk. I nogen sager er der ikke samvær imellem plejebarn og de biologiske forældre. Det er tilsynets vurdering, at det som oftest skyldes at de biologiske forældre ikke selv ønsker samvær eller kommer til det aftalte samvær. Plejeforældrene er i denne sammenhæng meget bevidste om, at de børn der trives bedst er de børn hvis biologiske forældre kan rummes af plejefamilien og at det har essentiel betydning for barnets trivsel og udvikling.

Nogle plejebørn indgår ikke så meget i sociale relationer eller deltager ikke i fritidsaktiviteter på samme niveau som andre børn, hvilket efter plejefamiliernes udtalelser kan skyldes, at mange anbragte børn er meget trætte efter skole og har svært ved at indgå i sociale arrangementer. I andre tilfælde er der tale om plejebørn, som efter plejeforældrenes udtalelser, mangler sociale kompetencer og dermed ikke har nogen eller kun få venner. Geografiske forhold kan, efter plejeforældrenes mening, have indflydelse på plejebarnets muligheder for at opbygge sociale relationer. Dette er primært aktuelt hos de plejefamilier, som bor ude på landet. Derudover kan der være tale om, at plejebørnene ikke går til fritidsaktiviteter på

tidspunktet for tilsynets besøg, men gør det på andre tidspunkter af året. Endeligt kan der være tale om meget små børn (spædbørn f.eks.), hvor det ikke er aktuelt at de går til fritidsaktiviteter.

I de tilfælde hvor plejebørnene ikke indgår i sociale relationer ligger tilsynet plejefamiliernes oplysninger til grund i vurderingen, med mindre det oplyste ikke er i overensstemmelse med de oplysninger tilsynet i øvrigt har eller indhenter fra andre, f.eks. andre myndigheder. Oplyser en plejefamilie at manglende sociale relationer og fritidsaktiviteter skyldes geografiske afstand, går tilsynet i dialog med plejefamilierne om at finde brugbare løsninger i forhold til f.eks. kørsel, således at de anbragte børn får bedre muligheder for at indgå i sociale relationer uden for familiens rammer og dermed få venner.

Tilsynet vurderer på baggrund af regodkendelserne, at plejefamilierne i deres arbejde med plejebørnenes sociale relationer ofte har nogle særlige udfordringer, som ikke gør sig gældende for ikke-anbragte børn, og at de fleste plejefamilier evner at arbejde med disse. Tilsynet vurderer dog samtidig, at der er et udviklingspotentiale for at nogle plejefamilier i højere grad kan understøtte plejebørns sociale relationer og fritidsaktiviteter, uagtet at disse har nogle særlige udfordringer.

Opsamling på tema 2 – Selvstændighed og relationer

- Hovedparten af plejebørn indgår i sociale relationer med familie og venner
- En større gruppe på 28 % af plejebørnene indgår kun i middel grad eller derunder i sociale relationer
- Lidt over halvdelen af plejebørnene deltager i fritidsaktiviteter
- En større gruppe af plejebørnene deltager kun lidt eller slet ikke i fritidsaktiviteter
- Tilsynet vurderer, at størstedelen af plejefamilierne er opmærksomme på, hvordan de kan medvirke til at facilitere plejebarnets udvikling af selvstændighed og sociale relationer
- Der er et potentiale for at plejefamilierne i endnu højere grad kan understøtte børnenes muligheder for indgåelse i sociale relationer, herunder specielt deltagelse i fritidsaktiviteter
- Geografiske forhold kan spille ind i forhold til plejebarnets muligheder for udvikling af sociale relationer, og ikke alle plejefamilier kompenserer for de udfordringer det giver.

Tema 3, Målgruppe, metoder og resultater

Af kvalitetsmodellen på familieplejeområdet fremgår det, at *”Det er afgørende for kvaliteten i en plejefamilie, at plejefamiliens indsats medvirker til at sikre barnets trivsel og resulterer i den ønskede udvikling for det barn eller de børn, der er anbragt i plejefamilien.*

Det er væsentligt, at plejefamilien kan redegøre for, hvordan de kan imødekomme barnets behov og bidrage til at, de mål, der er opstillet for barnets udvikling og trivsel i plejefamilien, opnås.

Plejefamilien skal som væsentlige, overordnede elementer af kvaliteten respektere og sikre barnets medinddragelse, medbestemmelse og indflydelse i hverdagen i plejefamilien, og understøtte barnets fysiske og mentale sundhed.”

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på, om barnet understøttes i at nå de mål, som er fastsat for anbringelsen. I denne forbindelse spørger tilsynet ind til om plejefamilien har en handleplan/indsatsmål, som de agerer ud fra og anvender aktivt i deres hverdag med plejebarnet. Tilsynet spørger ligeledes til, om barnet inddrages i målopfyldelsen og i så fald hvordan. Tilsynet er også interesseret i at høre plejefamiliens refleksioner om egne handlemåder og hvorledes barnets behov kan tilgodeses i denne sammenhæng. Endeligt spørger tilsynet ind til i hvor høj grad barnet indgår som en naturlig del af familien, herunder hvad barnet har indflydelse på og om hvor godt barnet trives i familien.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på de indikatorer i kvalitetsmodellen der vedrører opfyldelsen af de mål, som er opstillet for plejebarnet viser de følgende:

Indikator 4A – *”Plejefamilien kender de mål, der er opstillet for anbringelsen eller aflastningsopholdet i barnets handleplan”.*

Score	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	16,60%
2 (i lav grad opfyldt)	4,00%
3 (i middel grad opfyldt)	14,00%
4 (i høj grad opfyldt)	11,40%
5 (i meget høj grad opfyldt)	54,00%

Indikator 4B - *”Plejefamilien kan redegøre for, hvordan de understøtter opfyldelsen af de mål, der er opstillet for barnets anbringelse eller aflastningsophold i plejefamilien”*

Score	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	17,20%
2 (i lav grad opfyldt)	1,80%
3 (i middel grad opfyldt)	6,60%
4 (i høj grad opfyldt)	5,40%
5 (i meget høj grad opfyldt)	69,00%

Den gennemsnitlige bedømmelse for, om barnets mål for anbringelsen er kendt for plejefamilien er 3,8. Hovedparten af scoringerne fordeler sig med en score på enten 4 eller 5, som udgør 65 %. For indikatoren om plejefamilien kan redegøre for de i handleplanen nævnte mål udgør 74 % af scorerne 4 og 5. For begge indikatorer gælder det dog, at mellem 19 og 20 % scorer 1 eller 2. Det skal bemærkes, at scoren 1 gives, når der ikke er et plejebarn anbragt på det tidspunkt hvor tilsynet aflægger besøg. Det er tilsynets vurdering, at det udgør størstedelen af de tilfælde, hvor der scores 1.

Det er tilsynets vurdering, at hovedparten af plejefamilierne er bekendte med de mål, som er opstillet for det anbragte barn og at plejefamilierne er gode til at omsætte disse mål. Dette understøttes også af bedømmelserne på de to indikatorer.

Det er tilsynets vurdering, at plejefamilierne siden starten af 2014 i højere grad ser handleplanerne som grundlaget for deres ageren i henhold til barnets anbringelse. Plejefamilierne efterspørger i højere grad handleplanerne nu end tidligere og de er blevet mere bevidste om handleplanens værdi i forhold til deres arbejde med plejebarnet. Dette vurderer tilsynet bidrager til en øget kvalitet, trivsel og udvikling hos plejebørnene. Plejefamilierne udtaler, at de i denne sammenhæng har øje for barnets perspektiv i deres håndtering af barnets behov, herunder i forhold til hvorledes barnet inddrages i dagligdagen.

Case ift. plejefamilie, der er bekendt med målene for anbringelsen og aktivt arbejder med dem.

Fra tilsynsrapport på familieplejeområdet.

”Plejemor kender handleplanen og hun har den aktuelle handleplan. Handleplanens mål er at der skal arbejdes med at gøre [xxx] tryk. Han har brug for stabilitet, ro og forudsigelighed og at der tålmodigt arbejdes med at opbygge hans tillid. Plejebarnet skal have støtte til at udvikle empati og indsigt i sociale spilleregler. Desuden at han inddrages i alle de almindelig forekommende hjemlige/huslige gøremål. At plejebarnet selv oplever glæden ved, at arbejde rent praktisk med tingene og fremstille maden og være en del af hele processen og med tiden være mere og mere selvhjulpne.”

Samtidig er det tilsynets vurdering, at en del af plejefamilierne ikke i tilstrækkelig grad er bekendt med de konkrete mål, som er opstillet for det anbragte barn og/eller de ikke har kunnet redegøre for, hvordan de konkret og målrettet arbejder med de opstillede mål. Det kan skyldes, at familien ikke har modtaget en handleplan eller sat sig tilstrækkeligt ind i den.

I de tilfælde hvor barnets handleplan ikke er kendt hos plejefamilien eller at de ikke kan redegøre for, hvordan de aktivt arbejder med de opsatte mål, indgår tilsynet i dialog med familien om, hvordan disse forhold kan forbedres. Det kan ske ved, at plejefamilien efterspørger manglende handleplaner og/eller at de sætter sig ind i de konkrete mål og dernæst handler på dem. Det er tilsynets opfattelse og erfaring, at de fleste familier er interesseret i at gøre en indsats med henblik at forbedre mangler på området.

Det er tilsynets erfaring, at de plejefamilier, som har modtaget en handleplan, men som har svært ved at sætte ord på hvordan de understøtter opfyldelsen af handleplanens mål, ofte via dialog med tilsynet er gode til at beskrive hvad de gør. Plejefamiliernes sociale og uddannelsesmæssige baggrund spiller i den forbindelse ind, da dem med teoretisk baggrund i højere grad formår at sætte ord på end dem der ikke har.

Det er tilsynets vurdering, at manglende handleplaner i høj grad er medvirkende til en lavere score på indikator 4A og 4B. Det ændrer imidlertid ikke ved, at der synes at være et udviklingspotentiale for en del plejefamilier når det kommer til kendskab og implementering af de indsatsmål som fremgår af handlingsplanen.

Case ift. familie, der ikke er bekendt med målene for anbringelsen.

Fra tilsynsrapport på familieplejeområdet.

”Plejefamilien oplyser, at de aldrig har set en handleplan for plejebarnets anbringelse. De har heller ikke set handleplan for de andre børn, de har haft i pleje. De fortæller, at de ikke kender målene. De tænker, at målene bl.a. må være at få et stabilt familieliv, støtte plejebarnet i at passe sin skolegang, få en tryk opvækst og en almindelig tilværelse.

Sagsbehandler oplyser, at målene i handleplanen vedr. plejebarnet er, at han skal have en struktureret hverdag, have tydelige rammer, få personlig guidning, få en stabil skolegang og bevare en god kontakt til biologiske forældre.”

Det er tilsynets vurdering, at plejefamilierne generelt er gode til at understøtte plejebørns sundhed og trivsel, og at plejefamilierne i høj grad gør det samme for plejebørnene som de gør for deres biologiske børn på dette område. De ser det ofte som en selvfølge at der tages hånd om den fysiske og mentale sundhed for plejebørnene.

I nogle tilfælde har tilsynet oplevet, at der gøres forskel på plejefamiliens egne børn og de anbragte børn i relation til hvor meget de inddrages og hvilken indflydelse de har på eget og familiens liv. Dette er ikke er i overensstemmelse med anbringelsen og tilsynet har i disse tilfælde gjort plejefamilierne opmærksomme herpå med henblik på at plejefamilien får rettet op på disse forhold.

Plejefamilierne udtaler, at de gerne vil inddrage professionelle i deres varetagelse af barnets tarv i de situationer, hvor der er behov for dette - eksempelvis via hjælp fra læger, psykologer og andre, således at barnets trivsel højnes. Det er tilsynets vurdering, at plejeforældrene er meget bevidste om at plejebørnene ofte har særlige udfordringer, som skal adresseres på en aktiv og konstruktiv måde.

Opsamling tema 3 – Målgruppe, metoder og resultater

- Hovedparten af plejebørnene har en handleplan, som plejefamilien er bekendt med og arbejder ud fra
- Hovedparten af plejefamilierne er gode til at redegøre for, hvordan de arbejder med handleplanens opstillede mål
- Mellem 19 og 20 % af plejefamilierne kender kun i lav eller meget lav grad til de opstillede mål og kan redegøre for disse
- Hovedparten af plejefamilierne er meget opmærksomme på deres rolle i opfyldelsen af de opstillede mål og at de skal forholde sig aktivt til dem
- Enkelte plejefamilier forskelsbehandler mellem egne børn og plejebørn
- Der er et potentiale for, at en gruppe plejefamilier i højere grad kan være aktive i deres kendskab til de enkelte mål samt i forhold til hvordan de refleksivt forholder sig til målopfyldelsen
- Plejebørnenes sundhed og trivsel understøttes af de fleste plejefamilier.

Tema 4, Familiestruktur og familiedynamik

Af kvalitetsmodellen på familieplejeområdet fremgår det, at *”Plejefamiliens familiestruktur og familiedynamik er væsentligt at have fokus på for at sikre, at familien kan og har overskud til at bidrage til at give barnet kontinuitet i opvæksten og mulighed for at vokse op i et trygt omsorgsmiljø. Det indbyrdes samspil i familien er afgørende både for barnets trivsel og udviklingsbetingelser og for familiens trivsel og udvikling.”*

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på, hvordan dagligdagen ser ud for familien og hvordan den personlige og sociale dynamik hænger sammen. Tilsynet spørger bl.a. ind til, hvordan familiens hverdag normalt ser ud og om der er overskud hos familiemedlemmerne. Hvordan familiemedlemmerne fordeler opgaverne imellem sig. Tilsynet spørger også ind til selve plejefamilien, herunder plejeforældrenes parforhold, om der er hjemmeboende og/eller udeboende børn, plejeforældrenes uddannelse og beskæftigelse mv. Endelig spørger tilsynet ind til, hvordan plejefamilien håndterer konfliktsituationer.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på de indikatorer i kvalitetsmodellen der vedrører plejefamiliens overskud i dagligdagen viser den følgende:

Indikator 7A – *”Plejefamilien har overskud til at varetage opgaven som plejefamilie”*

Score	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	0,90%
2 (i lav grad opfyldt)	0,50%
3 (i middel grad opfyldt)	4,90%
4 (i høj grad opfyldt)	9,30%
5 (i meget høj grad opfyldt)	84,40%

Den gennemsnitlige bedømmelse for, om tilsynet vurderer plejefamilierne til at have overskud til at varetage opgaven som plejefamilie er 4,8. 94 % af plejefamilierne scorer enten 4 eller 5 med en klar overvægt på 5 med 84,4 %. En meget lille andel på 1,4 % af plejefamilierne er vurderet til at have meget lav eller lav grad af overskud til opgaven.

Tilsynet vurderer, at plejefamilierne generelt set tilbyder et stabilt og givende familieliv, der kan bidrage til en god anbringelse, hvilket understreges af scoren på indikatorerne.

Plejefamilierne udtaler, at de inddrager de anbragte børn som en del af familien. Denne inddragelse medvirker til, at plejebørnene føler sig inkluderede og set, hvilket ofte er elementer som de har manglet hos deres biologiske familier. Plejeforældrene fungerer således som rollemodeller og på denne måde bidrager almindelige, stabile, hverdagsting til en højnet trivsel og udvikling. Udvikling som er vigtig, fordi plejebørnene i mange tilfælde mangler basale sociale færdigheder, som normalt vil blive indlært i en almindelig familiedynamik. Det er tilsynets vurdering, at plejefamiliernes udtalelser kan lægges til grund.

Det er ligeledes tilsynets vurdering, at en god familiestruktur bidrager til at plejefamilien har det overskud som skal til for at de anbragte børn har mulighed for at udvikle sig og trives. De plejefamilier som har meget overskud, er ofte aktive både indenfor og udenfor hjemmet og inddrager børnene. De fleste plejefamilier er dog også opmærksomme på, at nogle plejebørn ikke magter mange aktiviteter ad gangen og de indretter deres aktivitetsniveau efter børnene. Det er tilsynets vurdering, at de fleste plejefamilier er gode til at

forholde sig refleksivt til plejebørnenes behov i forhold til deres eget aktivitetsniveau. Tilsynet har dog i enkelte tilfælde oplevet plejefamilier, som ikke i tilstrækkelig grad har været opmærksomme på dette.

Case ift. plejefamilierne overskud til at varetage opgaven som plejefamilie.

Fra tilsynsrapport på familieplejeområdet.

”Plejeforældrene fortæller, at de brænder for deres arbejde, og de nyder at se, at der sker en udvikling med deres plejebørn.

De passer på sig selv og hinanden, giver hinanden fritid, når der er behov for det. De deler sig i forhold til børnene alt efter interesser, og de er opmærksom på at give hinanden plads og støtte hinanden i det daglige samvær med børnene. De mener, at det er ok at vise plejebørnene, at de voksne også kan blive trætte eller være ked af det.”

Private forhold kan være svære at undersøge nærmere i de tilfælde hvor der er tvivlsspørgsmål. Det er vanskeligt at finde flere kilder til information end plejefamilien selv. Det kan f.eks. være vanskeligt at spore evt. alkoholisme.

Det er tilsynets vurdering, at matchning af børn og plejeforældre er vigtig for en vellykket anbringelse. Det gælder både i forhold til plejebarnet, der skal opleve trivsel og udvikling, og plejefamilien, der skal have en hverdag til at fungere med et plejebarn, der ofte kommer med mangeartede problemstillinger, som kan være ressourcekrævende. Den konkrete matchning forholder tilsynet sig ikke til, da det er kommunerne og ikke socialtilsynet der anbringer børn og unge hos plejefamilierne.

Opsamling på tema 4 – Familiestruktur og familiedynamik

- De fleste plejefamilier har i høj grad overskud til opgaven som plejefamilie
- Plejebørnene inddrages i høj grad i familiernes hverdag og gøremål
- Plejebørnenes individuelle problematikker og udfordringer håndteres godt
- Matchning af børn og plejefamilier er vigtig i forhold til at anbringelsen bliver god – både for barnet og for plejefamilien.

Tema 5, Kompetencer

Af kvalitetsmodellen på plejefamilieområdet fremgår det, at *”Det er væsentligt for kvaliteten, at plejeforældre har de menneskelige og faglige kompetencer, der er nødvendige i forhold til den opgave, som plejefamilien skal varetage, så barnet sikres en tryk hverdag og opvækst med nære og stabile relationer. Dette omfatter blandt andet at kunne etablere tilknytning og at kunne opdrage samt give omsorg til et barn med behov for særlig støtte, at kunne anerkende og rumme barnet med dets baggrund og at kunne være en aktiv deltager i et samarbejde med andre, der er involveret i samarbejdet omkring barnet.”*

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på familiens kompetencer og håndtering af plejebørnenes forskelligartede behov. Tilsynet spørger bl.a. ind til, hvordan familien arbejder med at sikre tilknytning imellem barn og familien. Hvordan de oplever kontakten og kan de gøre noget anderledes og bedre. Tilsynet spørger ligeledes ind til, hvordan familien vurderer barnets specifikke behov og om barnet skiller sig ud. Tilsynet spørger til, hvordan familien forholder sig til og arbejder aktivt med det. Endelig spørger tilsynet også ind til, hvordan familien samarbejder med relevante myndigheder og professionelle i forhold deres arbejde med det anbragte barn, og om de forholder sig aktivt til faglig udvikling, herunder deltagelse i kurser eller i netværk.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på de indikatorer i kvalitetsmodellen der vedrører plejefamiliens kompetencer viser den følgende:

Indikator 8B – *”Plejefamilien er kompetente til at drage omsorg for barnets særlige behov, udvikling og opdragelse”*.

Score	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	8,60%
2 (i lav grad opfyldt)	0,20%
3 (i middel grad opfyldt)	3,00%
4 (i høj grad opfyldt)	6,00%
5 (i meget høj grad opfyldt)	82,20%

Den gennemsnitlige bedømmelse i forhold til om plejefamilien er kompetent til at drage omsorg for barnets særlige behov, udvikling og opdragelse er 4,5. 88 % af plejefamilierne scorer enten 4 eller 5, med en klar overvægt på 5 med 82,2 %. En mindre andel af plejefamilierne på knap 9 % formår kun i lav eller meget lav grad at kunne drage omsorg for barnets særlige behov m.v. Det skal dog bemærkes, at scoren 1 gives, når der ikke er et plejebarn anbragt på det tidspunkt hvor tilsynet aflægger besøg. Det er tilsynets vurdering, at det udgør størstedelen af de tilfælde, hvor der scores 1.

Tilsynet vurderer, at plejefamilierne generelt set er kompetente til at løfte opgaven som plejeforældre, hvilket understreges af de omtalte scorer. Det er tilsynets vurdering, at mange af plejeforældrene enten har en konkret faglig viden at trække på, f.eks. i form af en relevant uddannelse som pædagog og lignende, eller også besidder de relevante personlige og menneskelige kompetencer, som de kan sætte i spil på forskellige måder. Andre familier besidder en kombination af flere relevante kompetencer.

Case ift. hvorledes plejefamiliens kompetencer kommer i spil

Fra tilsynsrapport på familieplejeområdet.

”Plejefamilien er i stand til at beskrive deres plejebørns særlige behov - hvilket kom til udtryk i.f.t. med drøftelse af mål i handleplan.

Plejefamilien giver indtryk af generelt at have en god viden i.f.t. et barns særlige behov kontra børns almindelige behov. De har erfaret dette specifikt igennem deres arbejde med deres nuværende plejebørn og de giver indtryk af at arbejde konkret med de særlige behov og udfordringer plejebørnene giver. Plejefamilien giver indtryk af at kunne udnytte deres teoretiske viden som lærer og pædagog i deres arbejde med plejebørn med særlige behov.”

Det er tilsynets vurdering, at der er en stor villighed hos plejefamilierne til at ville dygtiggøre sig på de parametre, som plejefamilierne måtte have mangler på, samtidig med at de oftest ikke er bange for at sætte deres eksisterende kompetencer i spil overfor barnet.

Mange plejeforældre udtaler, at de forsøger at sætte sig ind i plejebarnets konkrete problematikker og vil gøre meget for at blive klogere på området. De ser således det enkelte barns behov og agerer på dette, hvor plejefamilierne ofte anvender dagligdagens gøremål, som en integreret del af barnets liv. Dette med henblik på bl.a. at bidrage til trivsel og udvikling for de anbragte børn, som har særlige behov for opmærksomhed, struktur og stabilitet. Det er tilsynets vurdering, at plejefamiliernes udtalelser kan lægges til grund.

Det er tilsynets vurdering, at det er vigtigt kontinuerligt at udvikle plejefamiliernes kompetencer, for at sikre at der drages omsorg for plejebørnenes særlige behov, udvikling og opdragelse.

Opsamling for tema 5 - Kompetencer

- De fleste plejefamilier besidder de relevante personlige og faglige kompetencer, som skal til for at kunne tilbyde de anbragte børn stabilitet, trivsel og udvikling
- Der er forskel på, hvordan plejefamiliernes forudsætninger og faglige kompetencer er sammensat
- En lille gruppe plejefamilier har ikke tilstrækkeligt med relevante kompetencer
- Mange plejefamilier er opsøgende i forhold til at dygtiggøre sig på de felter, hvor de har mangler.

Tema 6, Økonomi

Af kvalitetsmodellen på plejefamilieområdet fremgår det, at *”Det er væsentligt, at plejefamilien har økonomiske ressourcer til at sikre en stabil anbringelse f.eks. i forhold til familien bolig og fysiske rammer. Socialtilsynet skal især være opmærksom på, om der er sket eller er risiko for væsentlige ændringer i familiens økonomi, der har betydning for familiens økonomiske situation og forudsætninger for at have den fornødne kvalitet”.*

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på familiens privatøkonomiske situation, herunder om den er sund og dermed kan medvirke til at barnet får en stabil og tryk anbringelse. Tilsynet foretager en grundig analyse af familiens private økonomi, herunder indkomst, budget og forbrug. Tilsynet spørger ligeledes ind til, om familien har planer om at foretage økonomiske dispositioner, som kan få betydning for deres økonomi, herunder ombygninger eller nye investeringer.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på de indikatorer i kvalitetsmodellen der vedrører plejefamiliens økonomi viser den følgende:

Indikator 9A – *”Plejeforældrenes disponible indkomst giver grundlag for at sikre barnet stabile rammer og vilkår.”*

Score	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	1,90%
2 (i lav grad opfyldt)	1,50%
3 (i middel grad opfyldt)	11,90%
4 (i høj grad opfyldt)	14,70%
5 (i meget høj grad opfyldt)	70,00%

Den gennemsnitlige bedømmelse for om plejeforældrenes disponible indkomst giver grundlag for at sikre plejebarnet stabile rammer og vilkår er 4,5. 85 % af plejefamilierne har enten en god eller meget god økonomisk situation og 70 % af familierne får bedømmelsen 5. Der er dog en større gruppe plejefamilier på 12 %, som kun i middel grad har en god økonomi, mens der er en lille gruppe plejefamilier på 3 %, hvis indkomst kun i lav eller meget lav grad giver grundlag for at sikre barnets stabile rammer og vilkår.

Tilsynet vurderer, at plejefamiliernes økonomi og disponible indkomst generelt set er velegnede til at sikre en stabil anbringelse for plejebarnet, hvilket understøttes af de omtalte indikatorer.

I de tilfælde, hvor tilsynet har scoret at plejefamilierne i meget lav eller lav grad opfylder kravene, er det tilsynets vurdering, at det som oftest et resultat af mangelfulde oplysninger vedrørende privatøkonomien eller fordi de økonomiske forudsætninger ikke har været til stede, grundet eksempelvis meget stor gæld eller en meget ustabil økonomi, grundet svingende tilknytning til arbejdsmarkedet for en af plejeforældrene.

Det er tilsynets opfattelse, at en stabil privatøkonomi med en fornuftig disponibel indkomst giver plejefamilien overskud til at håndtere de mangeartede udfordringer, som hører med til en anbringelse. En dårlig privatøkonomi kan bidrage til ustabilitet i anbringelsen, bl.a. i forbindelse med hyppige flytninger, manglende muligheder for fritidsaktiviteter osv. Privatøkonomien kan bl.a. have indflydelse på indikatoren vedrørende familiodynamik, da dårlig privatøkonomi kan medføre til problematikker i parforholdet hos plejeforældrene, som kan påvirke de anbragte børn.

Case ift. om plejefamiliernes disponible indkomst bidrager til en stabil anbringelse

Fra tilsynsrapport på familieplejeområdet.

”Rådighedsbeløbet er større end det anbefalede rådighedsbeløb på 162.000 kr. Rådighedsbeløbets størrelse indikerer økonomisk stabilitet, hvor der er plads til uforudsete udgifter og deltagelse i aktiviteter og rejser.

Der er en lav gældsfaktor og et højt rådighedsbeløb, hvilket indikerer en stabil og stærk økonomi, hvorfor plejefamiliens økonomi bedømmes 5.

Plejeforældrenes disponible indkomst giver i høj grad grundlag for at sikre barnet stabile rammer og vilkår.”

Det er tilsynets vurdering, at plejefamiliernes privatøkonomi har været genstand for mange forskelligartede problemstillinger og spørgsmål – primært fra plejeforældrenes side. Det er tilsynets vurdering, at det hænger sammen med, at privatøkonomien ikke før tilsynsreformen trådte i kraft har været et fokusområde. Det har været nyt for mange plejefamilier at tilsynet forholder sig til privatøkonomi og mange plejeforældre har oplevet det som et indgribende element i deres liv. Tilsynet har i denne sammenhæng modtaget flere henvendelser om at plejefamilierne ikke længere ønskede at være plejeforældre. Tilsynet vurderer, at der løbende er behov for information om hvorfor tilsynet belyser økonomiske forhold.

Det er tilsynets vurdering, at plejeforældrenes alder kan spille ind i forhold til deres privatøkonomi, da de ældre plejeforældre ofte har afdraget mærkbart mere på de lån, som familien har, end yngre plejefamilier. Flere og større lån kan øge risikoen for en ustabil anbringelse, hvis den ene plejeforælder mister sit arbejde. Dette gør sig bl.a. gældende i forhold plejeforældre, hvor den ene eller begge ernærer sig i landbrugssektoren. Mange landbrug er trængte økonomisk og det kan give familien en høj risikoprofil i økonomisk forstand.

Opsamling for tema 6 - Økonomi

- Langt de fleste plejefamilier har en sund og stabil privatøkonomi
- En mindre gruppe af plejefamilierne har i større eller mindre omfang problematiske elementer vedrørende deres privatøkonomi, som har påkrævet opmærksomhed og ændringer
- Der er behov løbende information om hvorfor tilsynet tjekker op på plejefamiliernes økonomiske forhold
- Plejeforældrenes alder og erhverv, herunder landbrug, kan være medvirkende til at risikoprofilen for de økonomiske rammer vurderes mindre favorabelt.

Tema 7, Fysiske Rammer

Af kvalitetsmodellen på plejefamilieområdet fremgår det, at *”de fysiske rammer udgør rammen om livet i plejefamilien og om den indsats, der finder sted. Det er derfor væsentligt, at omgivelser, udformning, indretning, faciliteter og stand er velegnede i forhold til plejefamiliens opgave og barnets behov, f.eks. i forhold til at understøtte barnets mulighed for at opretholde sociale netværk og sikre barnets ret til privatliv. Det er vigtigt, at de fysiske rammer inde og ude giver barnet relevante udfoldelsesmuligheder og tilgodeser barnets særlige behov og interesser.”*

Tilsynets fokuspunkter under temaet

Under dette tema har socialtilsynet i sit tilsyn fokus på familiens fysiske rammer, herunder om barnet har sit eget værelse, om barnet er glad for værelset og om rammerne er godkendte og i orden. Tilsynet spørger bl.a. ind til, om barnet virker til at føle sig hjemme hos familien og i de fysiske rammer. Ligeledes spørger tilsynet ind til, hvor meget barnet opholder sig i værelset og hvorledes det er indrettet. Har barnet f.eks. mulighed for at trække sig og være alene.

Kvantitativ og kvalitativ vurdering

Ser man på de indikatorer i kvalitetsmodellen der vedrører plejefamiliens fysiske rammer viser de følgende:

Indikator 10A – *”Barnets trives i de fysiske rammer”*

Score	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	8,40%
2 (i lav grad opfyldt)	0,60%
3 (i middel grad opfyldt)	2,80%
4 (i høj grad opfyldt)	5,20%
5 (i meget høj grad opfyldt)	83,00%

Indikator 10B – *”De fysiske rammer i plejefamiliens hjem og i omgivelserne tilgodeser barnets behov og giver barnet vedvarende udfoldelsesmuligheder”*

Score	%
1 (i meget lav grad opfyldt)	5,30%
2 (i lav grad opfyldt)	0,70%
3 (i middel grad opfyldt)	4,00%
4 (i høj grad opfyldt)	11,00%
5 (i meget høj grad opfyldt)	79,00%

Af tabellerne fremgår det, at den gennemsnitlige bedømmelse er på henholdsvis 4,5 og 4,6. Bedømmelsen 5 er hyppigst anvendt med 79-83 % af de samlede scoringer. For knap 10 % gælder det, at barnet trives i meget lav eller lav grad. Det skal dog bemærkes, at scoren 1 også gives, når der ikke er et plejebarn anbragt på det tidspunkt hvor tilsynet aflægger besøg. Det er tilsynets vurdering, at det udgør størstedelen af de tilfælde, hvor der scores 1.

Case ift. hvorledes de fysiske rammer understøtter barnets behov og udfoldelsesmuligheder.
Fra tilsynsrapport på familieplejeområdet.

”Plejefamilien bor til leje i et parcelhus i et villakvarter. Det er indrettet med pæne store værelser, lukket have og en offentlig legeplads nær ved. Huset er i god stand og der er hyggelige fællesarealer. Huset ligger tæt på naturen og der er gode cykelstier så det er trygt at færdes. Plejefamilien bor tæt på naboer og dette giver plejebørnene gode muligheder for at være tæt på legekammerater. Dette er væsentligt for at kunne udvikle tætte venskaber med andre børn.”

Det er tilsynets vurdering, at en overvægt af plejefamilierne tilbyder børnene gode fysiske rammer, der tilgodeser børnenes behov. Dette understøttes af de omtalte indikatorer.

Plejefamilierne udtaler i denne sammenhæng, at de går meget op i at de fysiske rammer er i orden og at de kan bidrage til en god og udviklende anbringelse. Nogle plejefamilier udtaler, at de ændrer de fysiske rammer for plejebarnet hvis f.eks. plejebarnets værelse er for lille. Plejefamilierne udtaler også, at plejebørnene skal have mulighed for at trække sig. Tilsynet ligger til grund, at dette forekommer i stort omfang og at plejefamiliernes udtalelser er velbegrundede.

I de tilfælde hvor plejefamilier har scoret lavt, og det ikke skyldes at de ikke har børn anbragt, skyldes den lave score typisk at boligforholdene ikke er godkendt til beboelse. Det gælder f.eks. hvis plejebørnene har boet i kældre eller annekser, der ikke er godkendt til beboelse.

Plejefamiliernes geografiske placering langt væk fra skole og fritidsaktiviteter er i nogle tilfælde et forhold, som tilsynet har taget op til drøftelse med plejefamilierne, af hensyn til plejebørnenes muligheder for udvikling og vedligeholdelse af sociale relationer og kompetencer. Det er tilsynets vurdering, at plejefamilierne i disse tilfælde har været meget samarbejdsvillige med hensyn til at sikre barnets muligheder for at deltage i eksterne aktiviteter med jævnaldrende børn.

Det er tilsynets vurdering, at det fokus der har været på de fysiske rammer i løbet af 2014 og 2015 har medvirket til, at plejefamiliernes boligforhold i højere grad er i overensstemmelse med den lovgivning, som er gældende på området.

Opsamling for tema 7 – Fysiske rammer

- Langt de fleste plejefamilier har nogle fysiske rammer, som er gode til at understøtte en god anbringelse for barnet og denne specifikke behov, herunder også udfoldelsesmuligheder
- Værelser der ikke har været godkendt til beboelse har været en typisk årsag til en lav score
- Den geografiske placering af plejefamiliens hjem kan i visse situationer hæmme plejebarnets muligheder for trivsel og social udvikling.

3. Socialtilsyn Nords virke i 2015

3.1 Socialtilsyn Nords opgaveportefølje

Med udgangen af 2015 er socialtilsynets opgaveportefølje som følger:

Tabel 3.1.1: Antal tilbud fordelt på tilbudstype:

Tilbudstyper	2014	2015
Plejefamilier	1.038	1.087
Børnetilbud/opholdssteder	100	71
Voksenteilbud	231	203
Både børne-/ungetilbud og voksenteilbud	47	50

Andre tilbudstyper	Antal (uafhængig af størrelse)	
Koncerner		6
Antal tilbud under koncerner		12
Koncernlignende konstruktion		6
Antal tilbud under konsernlign. konst.		17

Beskrivelse af udviklingen af socialtilsynets opgaveportefølje i 2015.

Af tabel 3.1.1. fremgår, at tilsynets opgaveportefølje er øget med 49 på familieplejeområdet og reduceret med 54 på tilbudsområdet fra 2014 til 2015.

På plejefamilieområdet er antallet af plejefamilier steget fra 1038 med udgangen af 2014 til 1087 med udgangen af 2015, svarende til en stigning på 4,7 %. Stigningen skyldes, at socialtilsynet har nygodkendt flere plejefamilier end der er ophørt plejefamilier. Årsagerne til at plejefamilier stopper er f.eks. plejeforældrenes alder og de nye krav for at beholde godkendelsen. I andre tilfælde er generelt godkendte plejefamilier overgået til konkret godkendte plejefamilier, hvilket gør at de falder udenfor socialtilsynets ansvarsområde.

På tilbudsområdet er antallet af tilbud faldet fra 378 med udgangen af 2014 til 324 med udgangen af 2015 svarende til et fald på 14 %. Faldet i antallet af tilbud skyldes især at mange kommuner har valgt at lægge flere tilbud og afdelinger sammen. I andre tilfælde er tilbud blevet nedlagt af driftsherren eller tilbuddet selv. Socialtilsynet har nygodkendt 11 tilbud i løbet af 2015 der har bidraget positivt til antallet i opgaveporteføljen.

3.2 Årets godkendelser

Socialtilsynet skal behandle ansøgninger om godkendelse fra sociale tilbud og plejefamilier. Ansøgningerne kommer ind og bliver behandlet løbende.

Sideordnet hermed er der i 2014 og 2015 blevet gennemført re-godkendelser, hvor tilbud og plejefamilier, som i forvejen havde en godkendelse, blev godkendt på ny under de nye forudsætninger og krav i tilsynsloven.

Det er tidspunktet for offentliggørelsen af godkendelsen, som er afgørende for, hvilket år den aktuelle godkendelse registres under. Eksempel: Det sagsforberedende arbejde, herunder besøg på tilbuddet, er gennemført i 2015, men rapporten offentliggøres først på Tilbudsportalen efter d. 1. januar 2016. Denne godkendelse vil indgå i socialtilsynets årsrapport for 2016, men vil ikke figurere i årsrapporten for 2015.

Oversigt over gennemførte godkendelser i løbet af 2015.

Tabel 3.2.1: Antal ny-godkendte tilbud fordelt på tilbudstype:

Tilbudstyper	2014	2015
	Plejefamilier	29
Børnetilbud/opholdssteder	4	2
Voksentilbud	6	5
Både børne-/unge tilbud og voksentilbud	1	3
I alt	40	134

Af tabel 3.2.1 fremgår, at antallet af nygodkendelser samlet set er steget fra 2014 til 2015. Dog kan konstateres et lille fald på voksenområdet. Stigningen i antallet af nygodkendelser er mest markant på familieplejeområdet.

Socialtilsynet forventede ved årets start 150 ansøgere på familieplejeområdet og 15 på tilbudsområdet. Antallet af nygodkendte tilbud og plejefamilier i 2015 har således været tæt på det forventede niveau

Tabel 3.2.2: Antal regodkendte tilbud fordelt på tilbudstype:

Tilbudstyper	I alt	Privat	Kommunal	Regional
		Plejefamilier	617	
Børnetilbud/opholdssteder	41	27	11	2

Voksentilbud	123	21	101	2
Både børne-/unge tilbud og voksentilbud	32	19	11	2
I alt	813	67	123	6

Af tabel 3.2.2. fremgår, at 617 plejefamilier og i alt 196 tilbud blev regodkendt i 2015. De øvrige plejefamilier og tilbud blev regodkendt i 2014.

3.3 Antal tilbagekaldte godkendelser og baggrunden herfor

Antallet af tilbagekaldte godkendelser opgøres fordelt på tilbudstype og med angivelse af under hvilket tema i kvalitetsmodellen begrundelsen for tilbagekaldelsen er formuleret. I materialet indgår det antal godkendelser, som er endt med en ikke-godkendelse eller at tilbuddet er ophørt.

Tabel 3.3.1: Antal tilbagekaldte godkendelser fordelt på tilbudstyper:

Tilbudstyper		Privat	Kommunal	Regional
Plejefamilier	123			
Børnetilbud/opholdssteder	28	20	4	4
Voksentilbud	41	8	25	8
Både børne-/unge tilbud og voksentilbud	6	3	2	1
I alt	198	32	32	13

Af tabel 3.3.1 fremgår, at der på plejefamilieområdet er tilbagekaldt 123 godkendelser i 2015. I 107 af sagerne er dette udtryk for at familierne selv har ønsket at ophøre. I de resterende 16 sager har tilsynet foretaget en nærmere undersøgelse og efterfølgende trukket plejefamiliens godkendelse.

På tilbudsområdet er samtlige 75 tilfælde af tilbagekaldte godkendelser udtryk for, at tilbuddet er ophørt af egen drift. Der er således ikke tale om, at tilsynet har trukket en godkendelse. Tilbuddet er enten gået konkurs, har længere ønsket at være i drift eller har lagt sig sammen med andre tilbud. Sammenlægningen af tilbud er især forekommet på det kommunale område.

Tabel 3.3.2, Temaer som ligger til grund for tilbagekaldte godkendelser.

Årsag	Tilbudstype				I alt
	Plejefamilie	Børnetilbud/ opholdssteder	Voksentilbud	Både børne-/unge tilbud og voksentilbud	
1. Uddannelse og beskæftigelse	0	0	0	0	0
2. Selvstændighed	0	0	0	0	0

og sociale relationer					
3. Målgruppe, metoder og resultater	1	0	0	0	0
4. Organisation og ledelse/ Familiestruktur og familiedynamik	0	0	0	0	0
5. Kompetencer	8	0	0	0	0
6. Økonomi	1	0	0	0	0
7. Fysiske rammer	2	0	0	0	0
*Andet	4	0	0	0	0
I alt	16	0	0	0	16

*I de fire tilbagekaldelsessager med angivelsen "andet" er der tale om mangle indsendelse af oplysninger fra familiernes side, som har medført at tilsynet har trukket godkendelsen.

Af tabel 3.3.2 fremgår, at det især er temaet kompetencer der har ligget til grund for tilbagekaldte godkendelser. Manglende kompetencer kan f.eks. dække over at en plejefamilie ikke kan sætte sig ind i barnets særlige behov.

3.4. § 85 – botilbudslignende boformer

Socialtilsyn Nord har i 2015 truffet afgørelser om at tilbud var en botilbudslignende boform i 33 sager.

Af de 33 afgørelser der er truffet i 2015 er fem af sagerne til genvurdering, som følge af klagesager over afgørelser fra 2014. De fem klagesager er ved årsrapportens udfærdigelse til behandling hos Ankestyrelsen, og resultatet af klagesager foreligger endnu ikke.

Afgørelserne vedrører alle spørgsmålet om, hvorvidt det enkelte tilbud er omfattet af socialtilsynets kompetence som en botilbudslignende boform jf. lov om socialtilsyn § 4 stk. 1 nr. 3 litra - d.

Af de 33 afgørelser har tilsynet konkluderet, at 14 tilbud er omfattet af socialtilsynets kompetence, og at 19 tilbud ikke er omfattet. De 19 der ikke er omfattet, er for størstedelens vedkommende ikke omfattet, fordi der er tale om lejemål efter lejeloven eller fordi der ikke findes servicearealer i umiddelbart tilknytning til de almene boliger. Dermed lever de ikke op til betingelserne i § 4 stk. 1 nr. 3 litra a - d.

3.5. Antal gennemførte tilsyn, herunder antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg i 2015

I forbindelse med tilsyn får alle plejefamilier og sociale tilbud et eller flere tilsynsbesøg.

Tilsynsbesøgene kan aflægges som anmeldte eller uanmeldte.

Antallet af tilsynsbesøg og hvor mange de enkelte tilbud/plejefamilie får besluttet ud fra en risikovurdering hvor der ses på bl.a. følgende:

- Antallet af evt. afdelinger
- Antallet af målgrupper
- Evt. underretninger og/eller whistleblows
- Omfang og indhold af evt. magtanvendelser
- Om tilbuddet har eller har haft varslet påbud eller vilkår

Tabel 3.5.1: Gennemførte tilsyn

Tilbudstyper	
Plejefamilier	904
Sociale tilbud	436
I alt	1.340

Tabel 3.5.2: Antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg.

2015			
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte	I alt
Driftsorienterede tilsyn	261	289	550
Re-godkendelser	945	13	958
Godkendelser	231	2	233
I alt	1.437	304	1.741

Tabel 3.5.3: Antallet af anmeldte og uanmeldte tilsynsbesøg fordelt på tilbudsområder

Plejefamilier			
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte	I alt
Driftsorienterede tilsyn	210	126	336
Re-godkendelser	691	3	694
Godkendelser	214	0	214
I alt	1.115	129	1.244
Tilbud			
Tilsynstype	Anmeldte	Uanmeldte	I alt
Driftsorienterede tilsyn	51	163	214
Re-godkendelser	254	10	264
Godkendelser	17	2	19
I alt	322	175	497

3.6. Henvendelser om bekymrende forhold i 2015

Borgere, pårørende, ansatte og andre personer kan anonymt kontakte Socialtilsyn Nord med oplysninger om bekymrende forhold på botilbud og i plejefamilier. Denne ordning benævnes i daglig tale "whistleblowerordningen".

Til formålet har socialtilsynet etableret et særligt whistleblower-telefonnummer, der kan ringes til i tilsynets åbningstid. Herudover kan tilsynet kontaktes anonymt via en skriftlig webformular, som findes på socialtilsynets hjemmeside. Der har også været enkelte tilfælde, hvor de anonyme anmeldere er mødt personligt op på tilsynets adresse.

Kendskab til ordningen

For at sikre at både borgere, pårørende, ansatte og andre personer kender whistleblowerordningen, har Socialtilsyn Nord gjort følgende:

- i) Ordningen er beskrevet på socialtilsynets hjemmeside med oplyste kontaktinformationer
- ii) Kontaktoplysninger på "whistleblower"-telefonen og webformularen er ligeledes printet på bagsiden af socialtilsynets medarbejderes visitkort
- iii) Botilbuddene har fået tilsendt en opslagsseddel, som vi har opfordret dem til at placere et synligt sted på botilbuddet
- iv) Ved etableringen af ordningen blev der udsendt en fælles pressemeddelelse fra de fem socialtilsyn
- v) Socialtilsynets medarbejdere oplyser om ordningen, når de er på tilsynsbesøg.

Udfordringer og status.

Muligheden for at borgere, pårørende og andre kan rette anonym henvendelse til tilsynet om bekymrende forhold, giver en række muligheder for tættere opfølgning med tilbud og plejefamilier om forhold, som ikke nødvendigvis ville være kommet frem.

Omvendt kan den skærpede anonymitet bevirke, at dialogen imellem tilbud/plejefamilier og tilsynet kan vanskeliggøres, da tilsynet ikke må oplyse, at der er kommet henvendelser anonymt som vedrører dem og deres virke. Tilsynets erfaring er dog, at dette er til at håndtere.

Registrering og sagsbehandling

Socialtilsyn Nord registrerer alle nye henvendelser dagligt på hverdage. Nye henvendelser bliver først sagsbehandlet af en whistleblower-ansvarlig i socialtilsynet og derefter tildelt til den relevante medarbejder.

Alle henvendelser bliver registreret enkeltvist. Det gælder både hvis samme person henvender sig flere gange eller hvis flere personer henvender sig om samme forhold.

Tabel 3.6.1: Antallet af henvendelser i 2015

Tilbudstyper	Antal
Plejefamilier	15
Børnetilbud/opholdssteder	29
Voksentilbud	44
Både børne-/unge tilbud og voksentilbud	7
Ukendt tilbudsangivelse	41
I alt	136

Tabel 3.6.2: Antal henvendelser i 2014 og 2015.

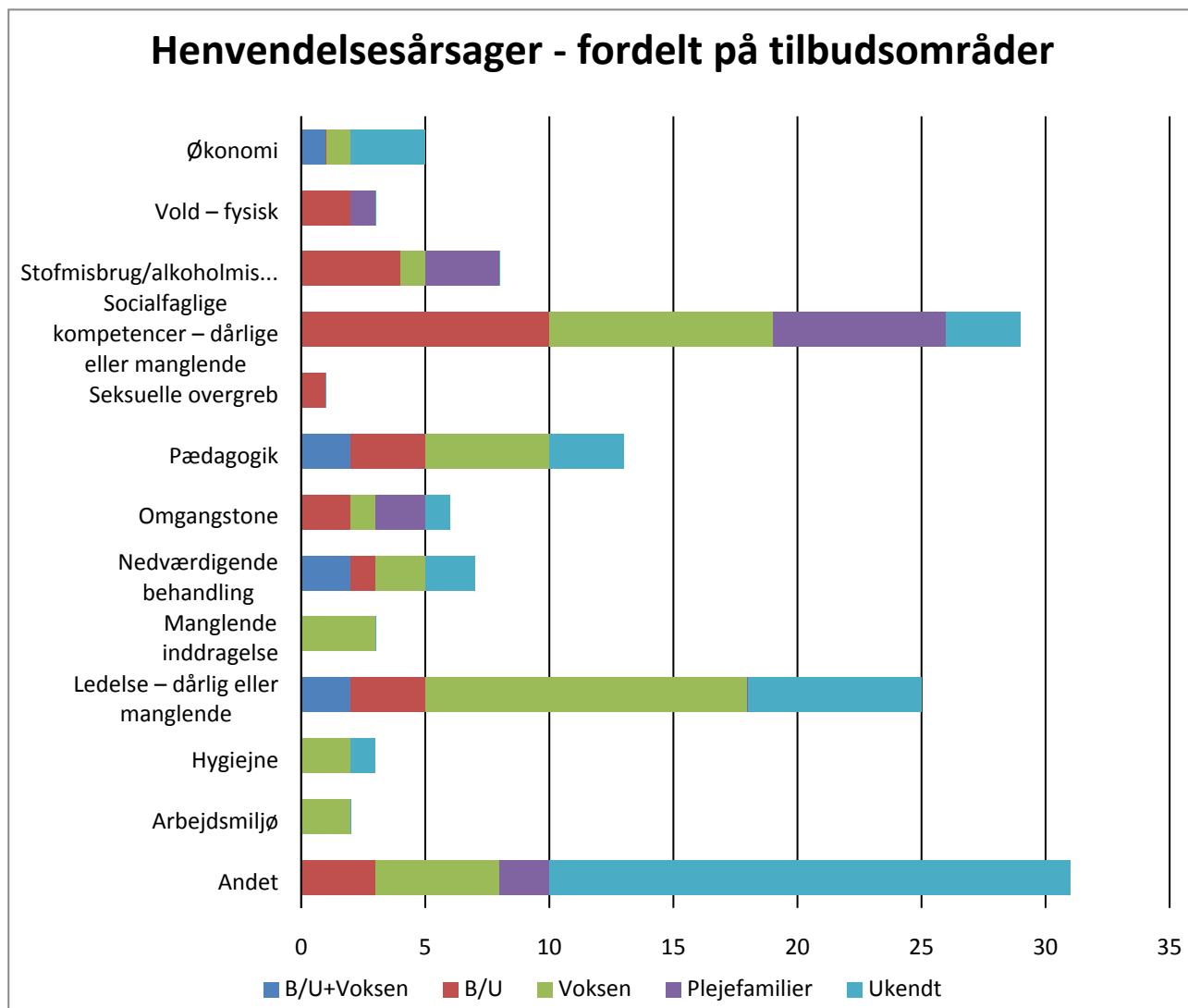
Tilbudstyper	2014	2015
Plejefamilier	11	15
Sociale tilbud	39	80
Ukendt tilbudsangivelse	25	41
I alt	75	136

Af tabel 3.6.2 fremgår, at der er sket en stigning i antallet af henvendelser fra 2014 til 2015 på 61, hvilket svarer til en stigning på 81 %. Stigningen er mest markant på voksenområdet, hvor der er sket en fordobling i antallet af henvendelser.

Det er ikke tilsynets vurdering, at det øgede antal anonyme henvendelser er udtryk for at borgerne har fået det dårligere. Stigningen i antallet af henvendelser skyldes i højere grad, at kendskabet til whistleblowerordningen er øget og at det er muligt at henvende sig anonymt til tilsynet.

I tabel 3.6.3 er angivet årsager til de enkelte henvendelser i 2015 fordelt på tilbudsområderne.

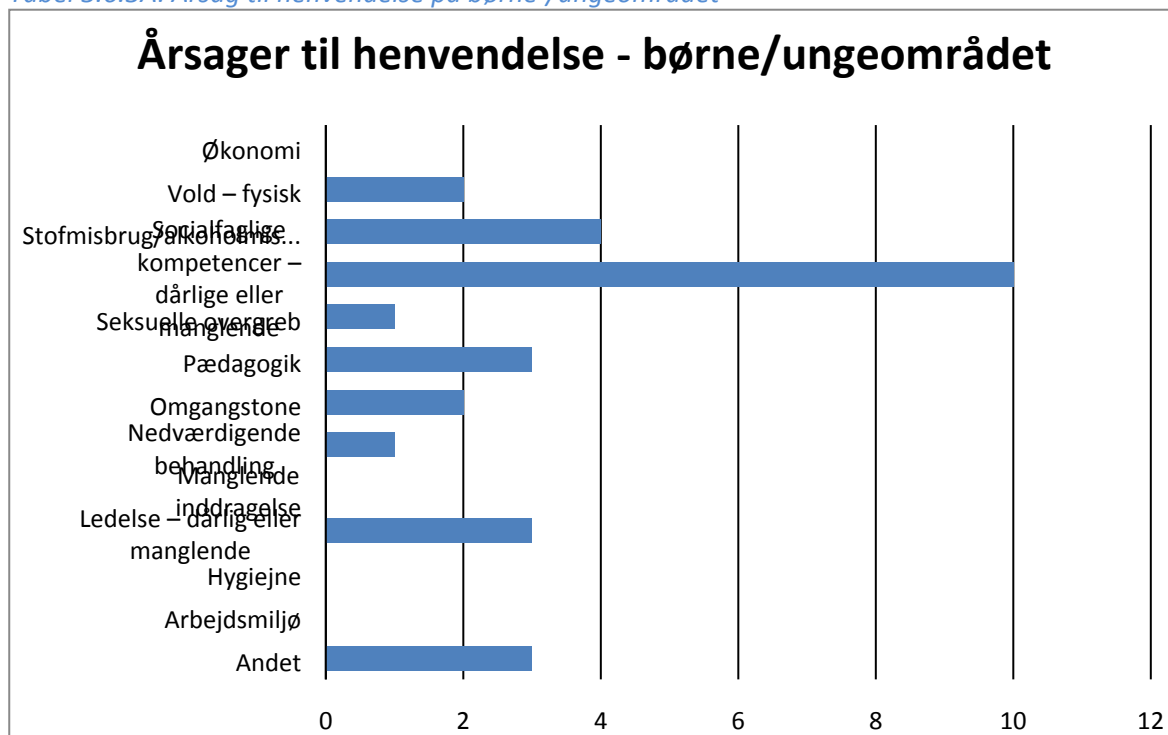
Tabel 3.6.3: Årsag til henvendelse – fordelt på tilbudsområder

Af tabel 3.6.3 fremgår, at de tre primære årsager til henvendelse til socialtilsynet handler om tilbuddenes/plejefamiliernes pædagogik, socialfaglige kompetencer og ledelse. Henvendelser om vold eller seksuelle krænkelse er få. Årsagsbetegnelsen "andet" dækker bl.a. over manglende igangsættelse af eks. misbrugsbehandling eller manglende fysisk omsorg.

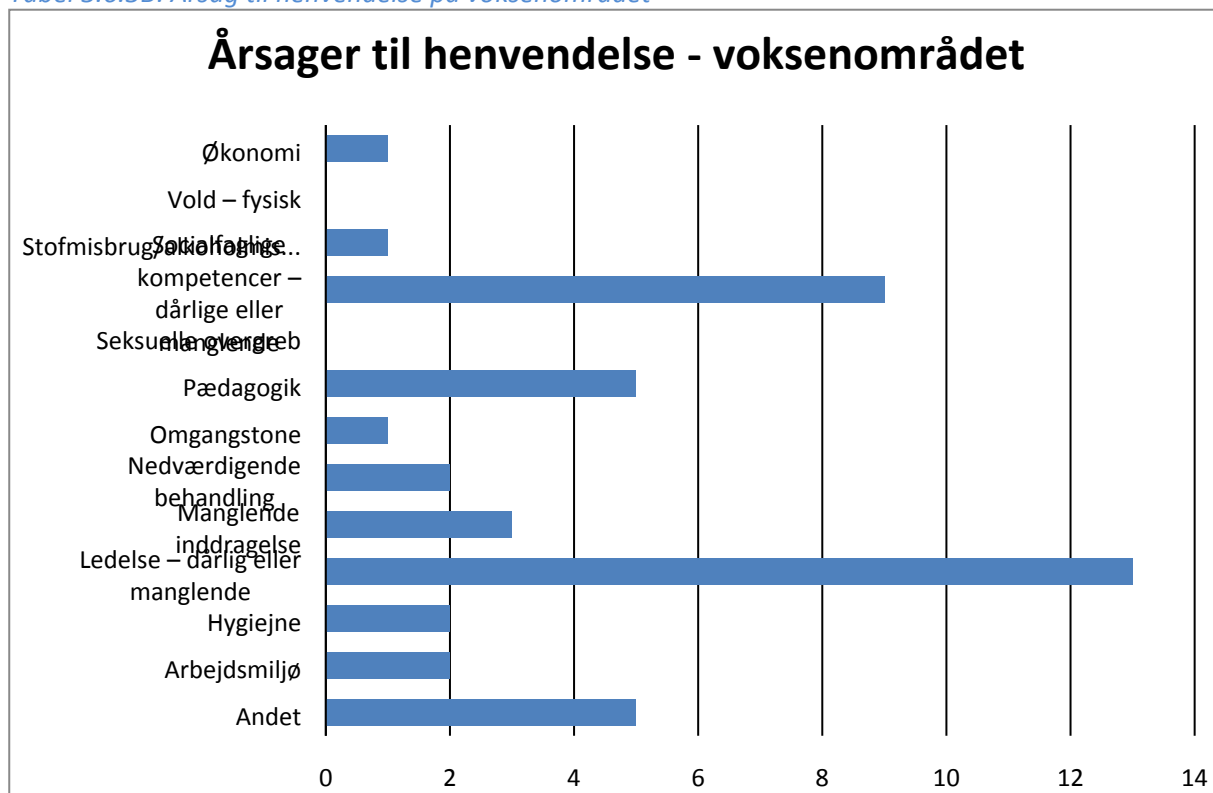

Tabel 3.6.3A: Årsag til henvendelse på børne-/ungeområdet

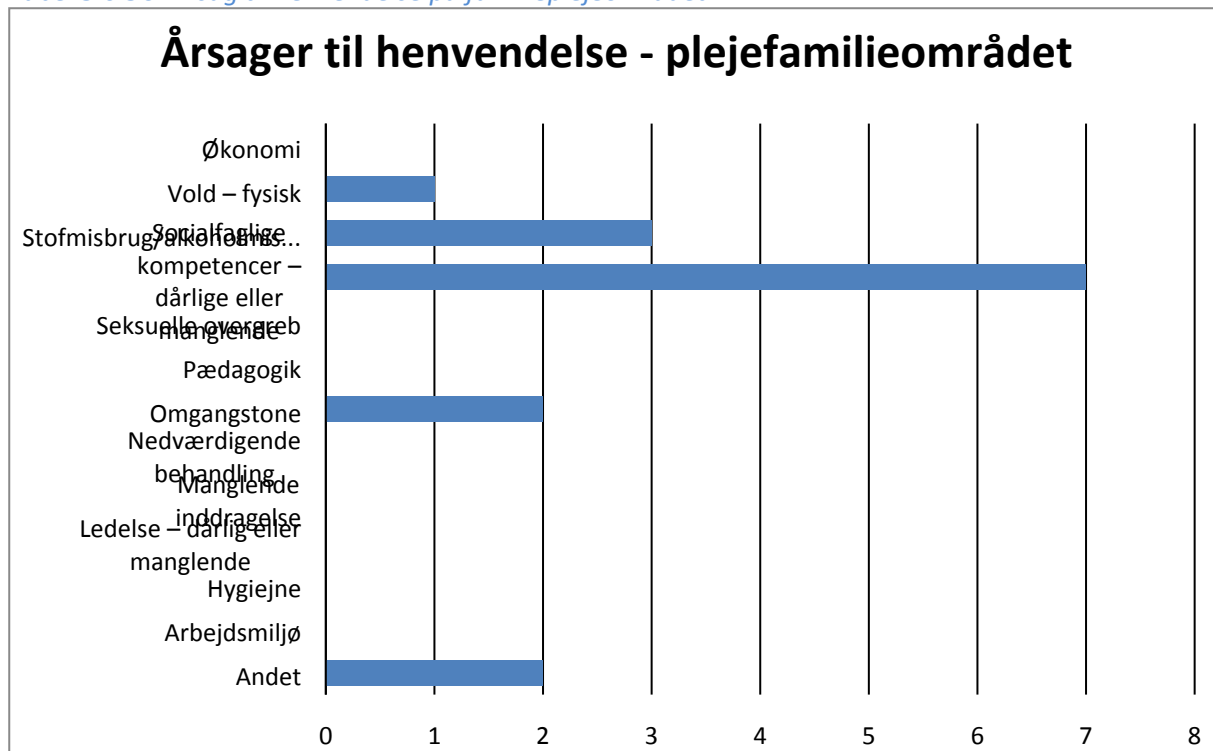
Af tabel 3.6.3A fremgår det, at henvendelserne på børne-/ungeområdet i de fleste tilfælde handler om medarbejdernes socialfaglige kompetencer i tilbuddene.

Tabel 3.6.3B: Årsag til henvendelse på voksenområdet

Af tabel 3.6.3B fremgår, at de fleste henvendelser handler om tilbuddenes ledelse, medarbejdernes socialfaglige kompetencer eller tilbuddets pædagogik.

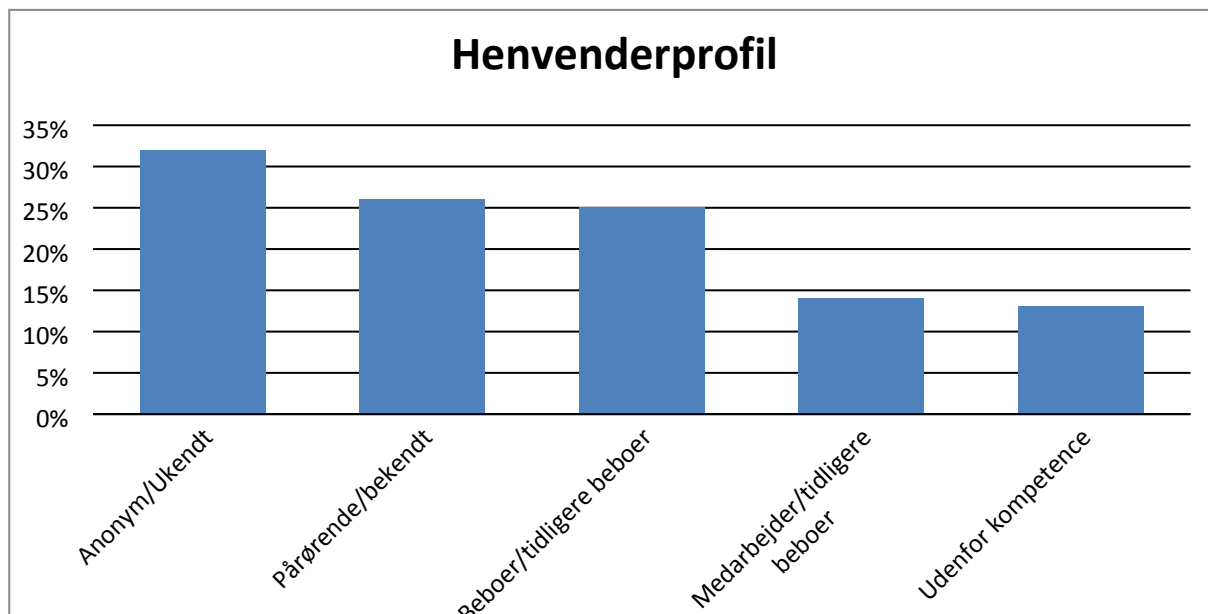
Tabel 3.6.3C: Årsag til henvendelse på familieplejeområdet

Af tabel 3.6.3C fremgår det, at henvendelser på plejefamilieområdet primært omhandler familiernes faglige kompetencer til at tage vare på de anbragte børn.

I tabel 3.6.4 nedenfor er der angivet hvilke profiler de enkelte henvendelser har haft i 2015.

Tabel 3.6.4: Henvenderprofil

Af tabel 3.6.4. fremgår, at for de profiler som angav deres relation fremgår, at pårørende/bekendte og beboere/tidligere beboere er de hyppigste kilder til anonyme henvendelser til socialtilsynet med over 50 % af de samlede henvendelser.

I tabel 3.6.5 nedenfor fremgår, hvordan de forskellige henvenderprofiler fordeler sig på de enkelte tilbudsområder.

Tabel 3.6.5: Henvenderprofil fordelt på områder

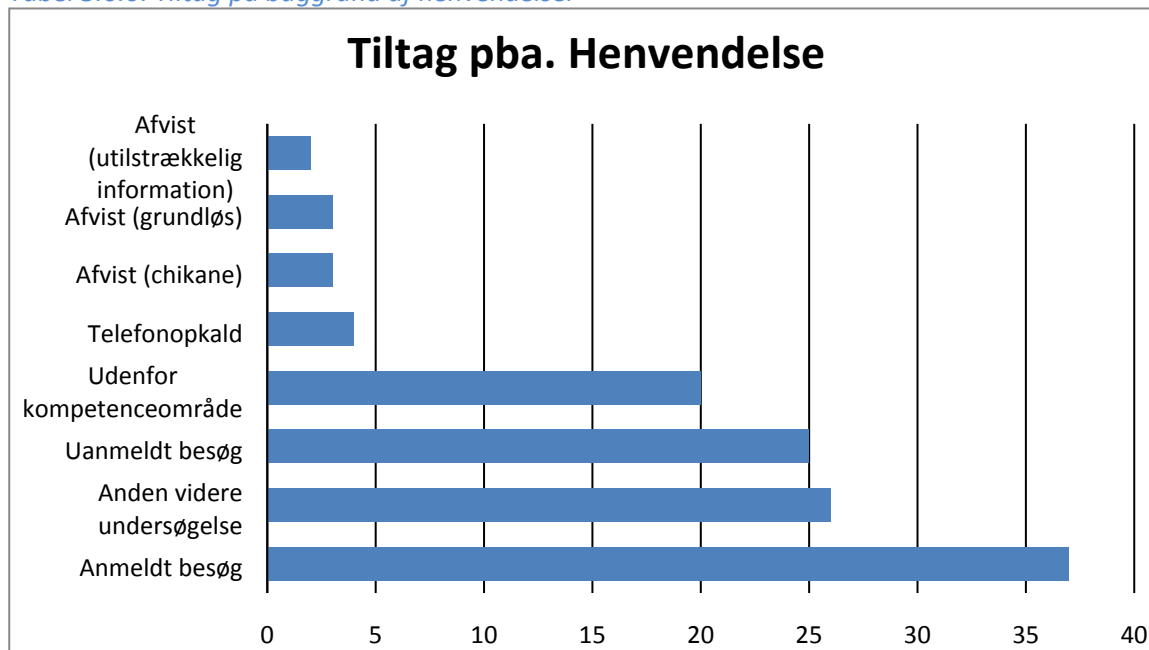
Henvender profil	Børne-/unge	Voksen	Familiepleje
Pårørende/bekendt	33%	14%	25%
Beboer/tidligere beboer	18%	30%	0%
Medarbejder/tidligere beboer	18%	17%	0%
Anonym/Ukendt	18%	27%	63%
Udenfor kompetence	13%	12%	12%

Af tabel 3.6.5 fremgår, at de pårørende er mest aktive på børne-/ungeområdet mens nuværende og tidligere beboere er mest aktive på voksenområdet. Der tegner sig således et billede af, at beboernes alder spiller ind i forhold om det er dem selv eller andre som henvender sig til tilsynet om bekymrende forhold.

På familieplejeområdet er de pårørende meget aktive, som på børne-/ungeområdet. Det er dog primært anonyme/ukendte henvendelser, som er de hyppigste kilder. Tilsynet vurderer, at dette kan skyldes at anmelderne ofte kender eller er kendte af plejefamilierne og derfor ikke ønsker at give sig til kende, selvom de er garanteret fuld anonymitet.

I tabel 3.6.6 nedenfor angives, hvorledes tilsynet har handlet på baggrund af de anonyme henvendelser.

Tabel 3.6.6: Tiltag på baggrund af henvendelser

Af tabel 3.6.6 fremgår resultatet af den sagsbehandling vedr. henvendelser om bekymrende forhold, som tilsynet har modtaget i 2015. Af tabellen ses, at henvendelserne i de fleste tilfælde har medført opfølgende foranstaltninger, primært ved besøg på tilbuddene/hos plejefamilierne eller anden videre undersøgelse. Anden videre undersøgelse dækker over situationer, hvor tilsynet eksempelvis allerede undersøger flere forhold, som er relateret til den konkrete henvendelse, herunder sager hvor der i forvejen er iværksatte påbud og vilkår eller hvor tilsynet har modtaget underretninger fra andre myndigheder.

3.7. Antal iværksatte skærpede tilsyn og årsager

Socialtilsynet skal træffe afgørelse om skærpet tilsyn, når forholdene i det enkelte tilbud tilsiger det. Afgørelse om skærpet tilsyn træffes for 3 måneder ad gangen og oplyses på Tilbudsportalen. Som led i en afgørelse om skærpet tilsyn skal socialtilsynet udstede påbud.

I tabel 3.7.1 nedenfor angives antal iværksatte skærpede tilsyn fordelt på tilbudstype. Er et skærpet tilsyn forlænget, tæller det som et nyt skærpet tilsyn.

Tabel 3.7.1: Antal iværksatte skærpede tilsyn fordelt på tilbudstype

Tilbudstyper	Privat	Kommunal	Regional	I alt
Plejefamilier				1

Børnetilbud/opholdssteder	4	0	0	4
Voksenteilbud	8	0	0	8
Både børne-/unge tilbud og voksenteilbud	1	0	0	1
I alt	13	0	0	14

Af tabel 3.7.1 fremgår, at 13 private tilbud og primært voksenteilbud samt en plejefamilie har fået iværksat skærpet tilsyn.

I tabel 3.7.2 nedenfor angives, hvordan antallet af påbud har udviklet sig imellem 2014 og 2015.

Tabel 3.7.2: Antal. Iværksatte skærpede tilsyn i 2014 og 2015

Tilbudstyper	2014	2015
Plejefamilier	0	1
Børne-/ungetilbud	1	4
Voksenteilbud	3	8
Både børne-/unge tilbud og voksenteilbud	0	1
I alt	4	14

Af tabel 3.7.2 fremgår det, at antallet af skærpede tilsyn er mere end tredoblet fra 2014 til 2015 med den største stigning på voksenområdet.

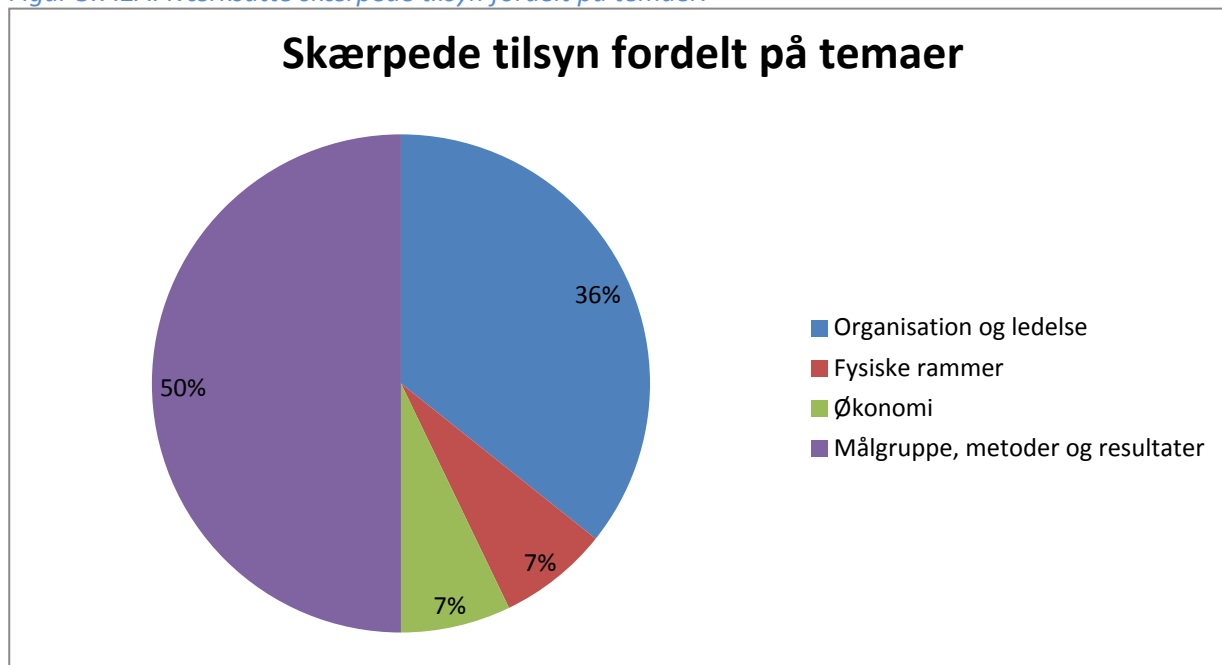
I tabel 3.7.2 nedenfor fremgår årsagerne til de skærpede tilsyn fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen.

Tabel 3.7.2: Oversigt over den primære årsag til meddelte skærpede tilsyn

Årsag i relation til kvalitetsmodellen	Tilbudstype				I alt
	Plejefamilie	Børnetilbud/opholdssted	Voksenteilbud	Blandet	
Uddannelse og beskæftigelse	0	0	0	0	0
Selvstændighed og sociale relationer	0	0	0	0	0
Målgruppe, metoder og resultater	1	2	3	1	7
Organisation og ledelse	0	0	5	0	5
Kompetencer	0	0	0	0	0
Økonomi	0	1	0	0	1

Fysiske rammer	0	1	0	0	1
I alt	1	4	8	1	14

Figur 3.7.2A: Iværksatte skærpede tilsyn fordelt på temaer.

Af tabel 3.7.2 fremgår, at halvdelen af de skærpede tilsyn handler om temaet Målgruppe, metoder og resultater. På voksenområdet udgør Organisation og ledelse en anden stor gruppe af de skærpede tilsyn.

Ud over de 14 iværksatte skærpede tilsyn blev der varslet 6 skærpede tilsyn i 2015. Disse varslede skærpede tilsyn bortfaldt i høringsperioden, da tilbuddene efterlevede påbuddene i løbet af høringsperioden.

3.8. Antal iværksatte påbud og årsager

I tabel 3.8.1 nedenfor er angivet, hvor mange påbud der er iværksat på de forskellige tilbudsområder i 2015.

Tabel 3.8.1: Antal iværksatte påbud fordelt på tilbudstype

Tilbudstyper	Privat	Kommunal	Regional	I alt
Plejefamilier				6
Børnetilbud/opholdssteder	17	0	0	17
Voksenteilbud	24	0	0	24
Både børne-/unge tilbud og voksenteilbud	4	0	0	4

I alt	54	1	0	51
--------------	----	---	---	----

Af tabel 3.8.1 fremgår, at knap halvdelen af de iværksatte påbud i 2015 er givet på voksenområdet mens 33 % er givet på børne-/ungeområdet. Plejefamilier og tilbud med blandede målgrupper tegner sig for de resterende 20 %.

I tabel 3.8.2 nedenfor angives hvordan antallet af påbud har udviklet sig imellem 2014 og 2015.

Tabel 3.8.2: Antal iværksatte påbud i 2014 og 2015

Tilbudstyper	2014	2015
Plejefamilier	3	6
Børne-/ungetilbud	5	17
Voksenteilbud	26	24
Både børne-/unge tilbud og voksenteilbud	0	4
I alt	34	51

Af tabel 3.8.2 fremgår, at antallet af påbud fra 2014 til 2015 samlet set er steget med 50 %. Dog gælder at der er sket et lille fald på voksenområdet, men antallet af påbud er stadig størst på dette område. Den største stigning er sket på børne-/ungeområdet, hvor der er sket en tredobling i antallet af iværksatte påbud.

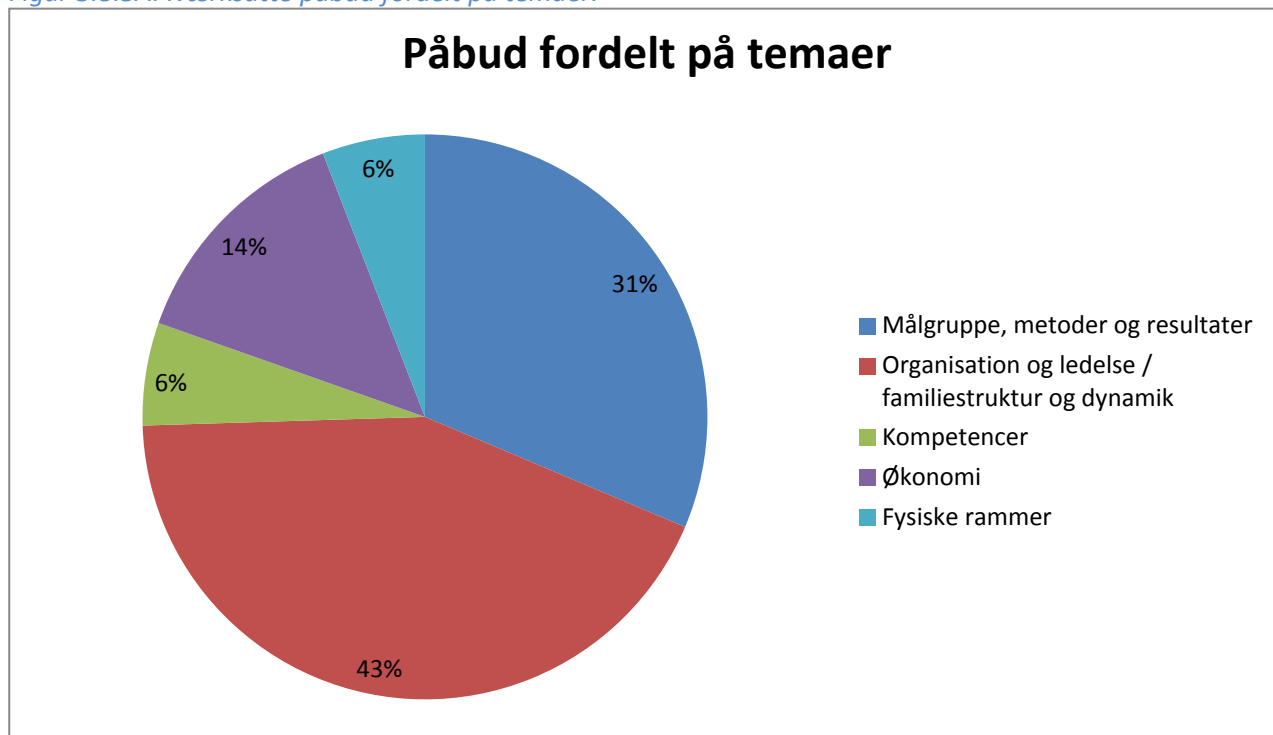
I tabel 3.8.3 nedenfor fremgår årsagerne til påbuddene fordelt på de syv temaer i kvalitetsmodellen.

Tabel 3.8.3: Oversigt over antal iværksatte påbud og deres karakter

Årsag i relation til kvalitetsmodellen	Tilbudstype				I alt
	Plejefamilie	Børnetilbud/ opholdssted	Voksenteilbud	Blandet	
Uddannelse og beskæftigelse	0	0	0	0	0
Selvstændighed og sociale relationer	0	0	0	0	0
Målgruppe, metoder og resultater	0	4	8	4	16
Organisation og ledelse / familiestruktur og dynamik	3	8	11	0	22
Kompetencer	2	0	1	0	3
Økonomi	0	2	5	0	7
Fysiske rammer	0	2	1	0	3

I alt	6	17	24	4	
-------	---	----	----	---	--

Figur 3.8.3A: Iværksatte påbud fordelt på temaer.

Af tabel 3.8.3 fremgår, at organisation og ledelse, samt målgrupper, metoder og resultater er de primære årsager til iværksættelse af påbud i 2015 med en andel på henholdsvis 43 % og 31 %.

I forhold til de iværksatte påbud under kvalitetsmodellens tema om *Organisation og ledelse* på tilbudsområdet handler dette, i de fleste tilfælde, om mangler ved tilbuddenes vedtægter, bestyrelsens sammensætning, den daglige ledelse mv. På familieplejeområdet handler iværksatte påbud under dette tema om plejefamiliens familiestruktur og familiodynamik, som bl.a. dækker over, hvordan familiens medlemmer interagerer med hinanden, respekterer hinanden og indgår i dialog med hinanden.

Påbud under temaet *Målgruppe, metoder og resultater* handler i mange tilfælde om tilbuddenes anvendelse af magt, manglende beredskabsplaner for håndtering af magtanvendelser og mangelfuld dokumentation af magtanvendelser.

Tilsynet har i enkelte tilfælde gjort brug af straks-påbud i de sager, der vedrører politimæssig efterforskning om eks. overgreb. Straks-påbuddet kan anvendes til eksempelvis at forhindre tilbuddet eller plejefamilien i at tage nye børn eller beboere ind indtil sagen, som har været baggrunden for straks-påbuddet, er undersøgt.

3.9 Vilkår for godkendelse

I forbindelse med regodkendelser og nygodkendelser kan tilsynet give vilkår hvis opfyldelse er en betingelse for fortsat godkendelse.

I tabel 3.9.1 nedenfor angives antallet af sager, hvori der er anvendt vilkår i 2014 og 2015.

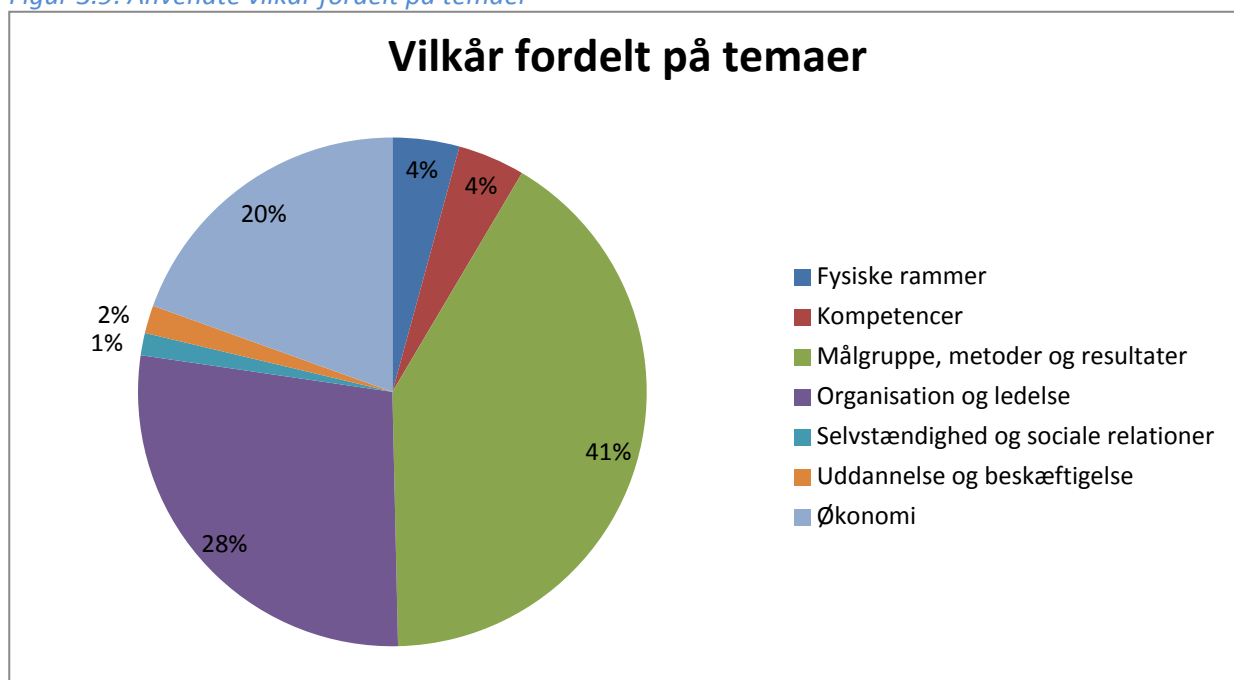
Tabel 3.9.1: Antal godkendelser med anvendte vilkår imellem 2014 og 2015

Tilbudstyper	2014	2015
Plejefamilier	1	15
Sociale tilbud	53	144
I alt	54	159

Af tabel 3.9.1 fremgår, at der i 2014 og 2015 er givet vilkår i 197 sager om regodkendelser og nygodkendelse af tilbud og vilkår i 16 sager på plejefamilieområdet. Der er fra 2014 til 2015 sket en markant stigning i antallet af sager med vilkår. Det skyldes primært, at der er foretaget forholdsvis flere regodkendelser i 2015 end 2014.

I figur 5.10 nedenfor er angivet hvordan vilkårene i 2015 fordeler sig på temaniveauerne.

Figur 3.9: Anvendte vilkår fordelt på temaer

Af figur 3.9 fremgår, at de vilkår der er givet primært har været i forhold til temaerne vedr. Målgruppe, metode og resultater, Organisation og ledelse samt økonomi. De enkelte vilkår handler i disse tilfælde ofte om vedtægter og bestyrelsessammensætning, udfærdigelse af beredskabsplaner med henblik på at forebygge overgreb og magtanvendelse, samt budgetter og regnskaber.

Det er tilsynets vurdering, at anvendelsen af vilkår i høj grad har medvirket til at løfte kvaliteten hos tilbud og plejefamiliers siden tilsynet start den 1. januar 2014.

3.10. Socialtilsynets sagsbehandlingstider på ny-godkendelser

Sagsbehandlingstid defineres som tidsperioden fra en ansøgning om ny-godkendelse modtages til den er afgjort efter endt høringsperiode. Det er gennemførelstidspunktet som er afgørende for, hvilket år den registreres under. Eksempel: En ansøgning modtaget i december 2014 og færdigbehandlet i januar 2015, vil fremgå af socialtilsynets årsrapport 2015.

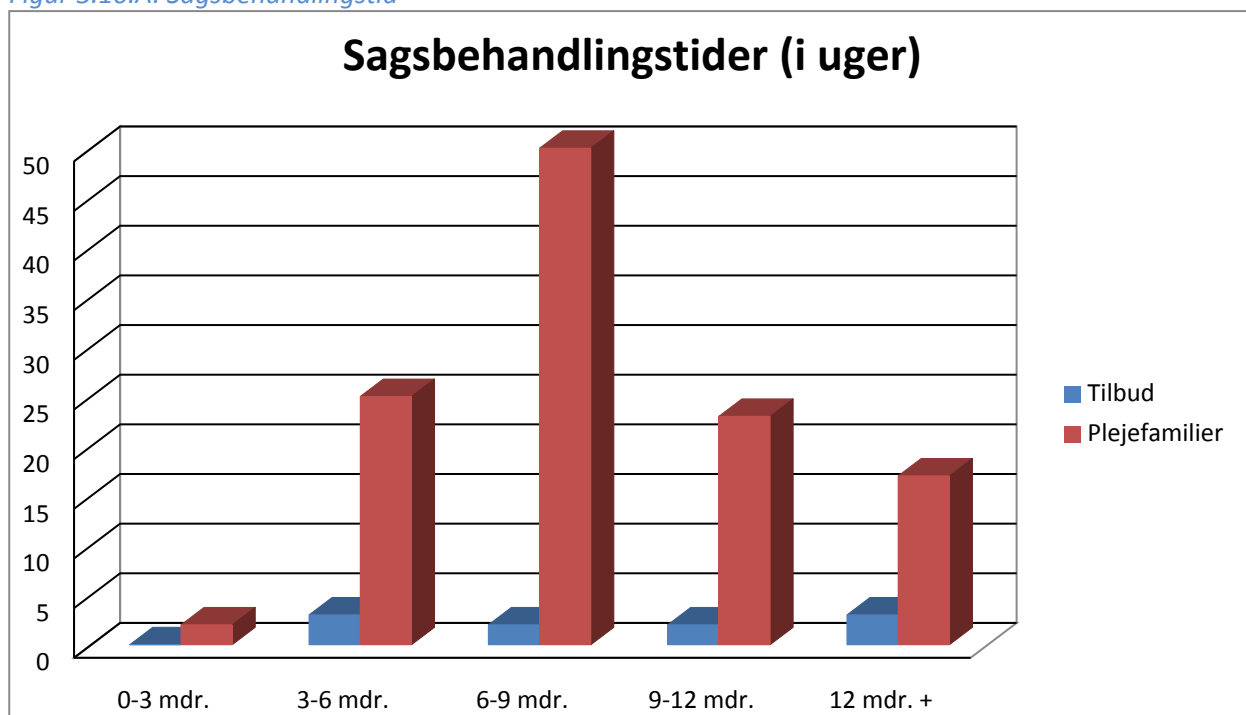
I tabel 3.10.1 nedenfor fremgår antallet af færdigbehandlede ansøgninger i 2015.

Tabel 3.10.1: Antallet af færdigbehandlet ansøgninger

Tilbudstyper	
Plejefamilier	123
Tilbud	11
I alt	134

I figur 3.10.A nedenfor ses sagsbehandlingstiden fordelt på tilbud og plejefamilier.

Figur 3.10.A: Sagsbehandlingstid

Af figur 3.10.A fremgår, at de fleste nygodkendelser i 2015 på familieplejeområdet er blevet afgjort efter 6-9 måneders sagsbehandling, mens det for tilbudsområdet er ligeligt fordelt.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid (antal uger) har i 2015 været på 38 uger for familieplejeområdet og på 35 uger for tilbudsområdet. I 2014 var sagsbehandlingstiden på 22 uger for familieplejeområdet og på 18 uger for tilbudsområdet. Der er således sket en stigning i perioden.

Sagsbehandlingstiden er afhængig af, om tilbud og plejefamilier medvirker til at sende efterspurgte oplysninger ind til tilsynet og for plejefamiliernes vedkommende, om de får gennemført det lovpligtige grundkursus.

Tilsynet rykker i disse tilfælde for at få tingene udleveret eller igangsat, men sagsbehandlingstiden er fortsat aktiv og forlænges på denne måde. Således er der en række af tilbud og plejefamilier, som har indsendt deres ansøgning helt tilbage i 2014 og primo 2015, som først er blevet færdigbehandlet ultimo 2015. Tilsynets effektive sagsbehandlingstid er langt mindre end den angivne sagsbehandlingstid.

Tilsynet har indført nye procedurer for sagsbehandlingstiden på familieplejeområdet med udgangen af 2015. Tilsynet forventer i løbet af 2016 at nedbringe sagsbehandlingstiden for nye ansøgere til at være 12 uger fra ansøgningen modtages til der træffes afgørelse om, hvorvidt ansøger kan godkendes som ny plejefamilie.

4. Socialtilsyn Nords økonomi i 2015

4.1 Budget og regnskab 2015

Socialtilsynet skal i hver årsrapport give en kort beskrivelse af budget og regnskab for det forgangne år.

I nedenstående tabel fremgår budget og regnskab 2015 for Socialtilsyn Nord.

Tabel 4.1.1: Regnskab 2015 og budget 2015, 1.000 kr., løbende priser

	Budget 2015	Regnskab 2015	Forskel
Socialtilsyn Nord's direkte udgifter (løn mv.)	32.196	30.815	1.381
Indirekte udgifter (overhead, afdrag på initialomkostninger mv.)	2.376	2.376	0
Udgifter i alt	34.572	33.191	1.381
Indtægter fra objektiv finansiering	-17.658	-17.658	0
Indtægter fra tilsynstakster	-16.914	-15.263	1.651
Indtægter i alt	-34.572	32.921	1.651
Netto	0	270	270

Som det ses, er der et merforbrug på 0,270 mio. kr. på Socialtilsyn Nord driftsbudget. Det skyldes, at Socialtilsyn Nord budget blev fastlagt ud fra en forventning om 342 tilbud og 1.175 plejefamilier, men udviklingen gjorde, at antallet af tilbud faldt.

Samlet set viste der sig et underskud på 2,7 mio. kr. i løbet af 2015, hvilket skyldtes dels at plejefamilieområdet har været underfinansieret og dels, at der er sket sammenlægninger af tilbud, hvilket har medført færre takstindtægter. Tilsynet valgte derfor at korrigere for fordelingen imellem tilbudsområdet og familieplejeområdet, således at familieplejeområdet fylder mere i personalenormeringen og dermed opjusterede behovet for indtægter på den objektive finansiering.

Korrektionen medførte et behov for, ekstraordinært, at opkræve 2,7 mio. kr. hos kommunerne til den objektive finansiering. Opkrævningen blev godkendt på møde i Den Administrative Styregruppe i august 2015.

Budgettet for 2016 er tilrettet til den forventede indtægt på den objektive finansiering.

Det skal bemærkes, at tilsynet, samtidig med de færre indtægter, ligeledes har haft et mindre forbrug end budgetteret på personalefronten på 1,38 mio. kr., hvilket hænger sammen med, at tilsynet løbende tilpassede personaleressourcerne i henhold til opgaveporteføljen.

Tabel 4.1.2 nedenfor viser antallet af døgntilbud og plejefamilier mv. omfattet af tilsyn fra Socialtilsyn Nord – dels hvor mange der var forudsat i budgettet for 2015 og hvor mange der faktisk var. Tabellen viser, at

der var færre tilbud end forudsat og understøtter, hvorfor både udgifter og indtægter blev mindre i 2015 end forudsat i budgettet.

Tabel 4.1.2: Antal af tilbud omfattet af tilsyn af Socialtilsyn Nord

	Forudsat i budget 2015	Faktisk antal i 2015
Plejefamilier	1.175	1.087
Tilbud på børneområdet (døgntilbud mv.)	121	71
Tilbud på voksenområdet (døgntilbud mv.)	221	203
Blandede tilbud på voksen- og børne-/ungeområdet	-	50
I alt	1.517	1.413

Tabel 4.1.3 nedenfor viser budget 2016 for Socialtilsyn Nord. Budgettet er udarbejdet ud fra en forudsætning om 1175 plejefamilier, 342 tilbud på børneområdet og voksenområdet.

Tabel 4.1.3: Budget 2016 for Socialtilsyn Nord, 1.000 kr., 2016-priser

Budget 2016	
Socialtilsyn Nord's direkte udgifter (løn mv.)	31.319
Indirekte udgifter (overhead, afdrag på initialomkostninger mv.)	2.334
Udgifter i alt	33.653
Indtægter fra objektiv finansiering	-18.442
Indtægter fra tilsynstakster	-15.211
Indtægter i alt	-33.653
Netto	0

4.2 Tilsynstakster og objektive finansieringsandele

Tabel 4.2.1, Udvikling af grundtaksterne

8 – 24	29.468	20.258	21.502
25 – 49	49.113	33.763	35.837
>50	73.670	50.645	53.755
Væsentlig ændring af eksisterende godkendelse			
0 – 7	12.278	8.441	8.959
8 – 24	14.724	10.129	10.751
25 – 49	24.557	16.882	17.918
>50	36.835	25.322	26.877
Skærpet tilsyn			
0 – 7	17.479	8.561	7.731
8 – 24	20.975	10.273	9.277
25 – 49	34.959	17.122	15.462
>50	52.438	25.684	23.193

Ovenstående tabel er udfyldt med de faktiske takster for 2014, 2015 og 2016. Der er reguleret i tilsynstaksterne for 2015 og 2016 med henholdsvis -2 og -10 % i relation til tilsynstaksterne fra 2014, som det ses i tabel 4.2.2 nedenfor.

Tabel 4.2.2, Udvikling af regulering af tilsynstaksterne

Takstkategori	2014	2015	2016	2017
0 – 7	0	-2 %	-10 %	
8 – 24	0	-2 %	-10 %	
25 – 49	0	-2 %	-10 %	
>50	0	-2 %	-10 %	

Tabel 4.2.3, Udviklingen i taksterne for den objektive finansiering, 1.000 kr.

Takstkategori	2014	2015	2016	2017
Årets samlede takstgrundlag	15.511	17.658*	18.442	

*Heri er indeholdt reguleringen på 2.7 mio. kr.

Konklusion

Socialtilsyn Nord skal en gang om året udarbejde en rapport om tilbuddenes kvalitet. Rapportens konklusioner skal indgå i drøftelserne om den rammeaftale på det sociale område som årligt indgås mellem kommunalbestyrelserne i Region Nord og Regionsrådet i nord. Derudover sendes den til Socialstyrelsens auditfunktion.

Rapporten skal læses med det forbehold, at både de kvalitative og kvantitative data der indgår i rapporten har karakter af stikprøver. Det er dog Socialtilsyn Nord's opfattelse, at disse samlet set er egnet til at belyse de overordnede tendenser på området.

I årsrapporten for 2015 er tilbuddenes kvalitet belyst ud fra de regodkendelser tilsynet har foretaget af samtlige plejefamilier og tilbud i 2014 og 2015

Overordnet kan det konkluderes, at langt de fleste tilbud og plejefamilier har en god kvalitet. Tilbuddene og plejefamilierne er gode til at arbejde med - og udvikle på borgernes og børnenes uddannelse og beskæftigelse, tilbuddets egen struktur og ledelse, medarbejdernes socialfaglige- og personlige kompetencer, samt tilbuddenes fysiske rammer. I tillæg hertil kan tilsynet konstatere, at langt de fleste borgere trives i de tilbud og plejefamilier, som hører under tilsynets ansvarsområde.

Opdeler man på plejefamilier, tilbud med børn og unge samt tilbud med voksne kan det konstateres, at kvaliteten er meget høj hos plejefamilier og tilbud med børn og unge, mens niveauet er lidt lavere, men stadig højt, på voksenområdet.

For flere tilbud og plejefamilier er der dog et udviklingspotentiale. Udviklingspotentialet er størst i forhold til tilbuddenes og plejefamiliernes arbejde med borgernes udvikling af selvstændighed og sociale relationer, tilbuddenes arbejde med resultatdokumentation, håndtering af magtanvendelser og tilbuddenes økonomiske dispositioner. På voksenområdet er der et selvstændigt udviklingspotentiale i forhold til arbejdet med borgernes uddannelse og beskæftigelse og på plejefamilieområdet er der et udviklingspotentiale i forhold til at støtte yderligere op om børnenes fremmøde i dagtilbud, undervisningstilbud og uddannelse.

På tilbudsområdet har årsrapporten for 2015 vist, at hovedparten af borgerne er under uddannelse eller i beskæftigelse. På voksenområdet er der dog en større gruppe borgere som kun i mindre grad er i uddannelse eller beskæftigelse. Tilbuddets målgruppe synes her at spille ind.

Hovedparten af borgerne på tilbudsområdet indgår i sociale relationer, men der er en større gruppe der kun lidt indgår i sociale relationer. Tilbuddenes målgruppe kan i denne sammenhæng have betydning for beboernes muligheder og forudsætninger for social interaktion og deltagelse i fritidsaktiviteter i det omgivende samfund, ligesom geografisk beliggenhed kan have en betydning.

Hovedparten af tilbuddene er gode til at arbejde med resultatdokumentation bl.a. i forhold til de mål der er sat for borgerne, men samtidig er der en større gruppe tilbud, hvor der kan arbejdes bedre med dette.

Langt de fleste tilbud har en kompetent ledelse og borgere er i kontakt med fagligt kompetent personale. Dog er der en mærkbar andel borgere på voksenområdet som kun i middel grad har kontakt med personale, der har de relevante kompetencer.

Tilbuddenes kendskab til magtanvendelsesreglerne er præget af diversitet. Der er på den ene side en stor gruppe, der målrette arbejder med området, mens det omvendte gør sig gældende for en anden markant gruppe. Dette gælder både tilbud på børne-/ungeområdet og voksenområdet.

De fleste tilbud har - og arbejder ud fra et budget, der afspejler sig positivt i kvaliteten. En større gruppe tilbud, især på voksenområdet, har dog kun i middel grad eller derunder et budget der afspejler tilbuddets målgruppe, metoder samt tilbuddets planer for udvikling og større ændringer.

Tilsynet vurderer, at langt de fleste tilbud har nogle fysiske rammer som medvirker til borgernes trivsel, hvilket gælder både børne-/ungeområdet og voksenområdet.

På familieplejeområdet har årsrapporten vist, at de fleste plejebørn går i dagtilbud eller opfylder undervisningspligten og at de har et stabilt fremmøde i forhold til deres skolegang. Det er tilsynets vurdering, at størstedelen af plejefamilierne medvirker til at sikre plejebørnenes muligheder for uddannelse og beskæftigelse. Der er dog et potentiale for at plejefamilierne - for en gruppe plejebørn - i endnu højere grad kan understøtte børnenes skolegang, herunder i forhold fremmøde.

Hovedparten af plejebørn indgår i sociale relationer med familie og venner. Dog er der en større gruppe, der kun gør det i mindre grad. Det samme gør sig gældende i forhold til fritidsaktiviteter. Der er således potentiale for at styrke arbejdet på dette område.

Hovedparten af plejebørnene har en handleplan, som plejefamilien er bekendt med og arbejder ud fra, og de er gode til at redegøre for, hvordan de arbejder med de opstillede mål. Der er dog samtidig en større gruppe plejefamilier der enten ikke kender plejebørnenes handleplan og/eller kun i mindre grad kan redegøre for, hvordan de arbejder med de opstillede mål.

De fleste plejefamilier har i høj grad overskud til opgaven som plejefamilier. I denne sammenhæng er matchning af børn og plejefamilier vigtig i forhold til at anbringelsen bliver god – både for barnet og for plejefamilien.

De fleste plejefamilier besidder de relevante personlige og faglige kompetencer, som skal til for at kunne tilbyde de anbragte børn stabilitet, trivsel og udvikling. En lille gruppe plejefamilier har ikke haft tilstrækkeligt med relevante kompetencer.

De fleste plejefamilier har i overvejende grad en sund og stabil privatøkonomi, som bidrager til en stabil anbringelse. En mindre gruppe af plejefamilierne har i større eller mindre omfang haft problematiske elementer vedr. deres privatøkonomi, som har påkrævet opmærksomhed og ændringer.

Plejefamiliernes fysiske rammer er generelt gode til at understøtte en god anbringelse for barnet og dennes specifikke behov, herunder også udfoldelsesmuligheder.

Generelt gælder at tilsynet kan konstatere, at tilbud og plejefamilier fra 2014 til 2015 i høj grad har arbejdet med udviklingen af kvaliteten på området, hvilket tilsynet vurderer bl.a. skyldes socialtilsynets tilkomst. Konkret kan tilsynet konstatere en positiv udvikling i bl.a. tilbuddenes arbejde med resultatdokumentation, kendskabet til ikke-fysisk magtanvendelse og personalets kompetencer. På plejefamilieområdet kan det konstateres, at flere plejefamilier ser handleplanerne som grundlaget for deres ageren i henhold til barnets anbringelse.

I 2015 udgjorde antallet af sociale tilbud under Socialtilsyn Nord 1.087 plejefamilier og 324 tilbud og alle fik i løbet af 2015 minimum ét fysisk besøg.

134 tilbud og plejefamilier blev ny-godkendt, mens 813 tilbud og plejefamilier blev regodkendt. Endelig har 1340 tilbud og plejefamilier fået foretaget driftstilsyn.

I alt fik 198 tilbagekaldt deres godkendelser. De i alt 75 på tilbudsområdet blev alle tilbagekaldt af tilbuddene selv. Af de i alt 123 på plejefamilieområdet trak tilsynet godkendelsen tilbage for 16 plejefamilier.

Der blev truffet 33 afgørelser om hvorvidt tilbud var botilbudslignende boform. Tilsynet afgjorde at 14 tilbud var omfattet af tilsynets kompetence mens 19 ikke var.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for nygodkendelser udgjorde 38 uger på plejefamilieområdet og 35 uger på tilbudsområdet. Sagsbehandlingstiden har, især på plejefamilieområdet, været påvirket af, om plejefamilierne har sendt det ind de skulle og om de har deltaget i de lovpligtige grundkurser.

På tilbudsområdet var der knyttet et eller flere vilkår for godkendelse i 144 godkendelsessager. På plejefamilieområdet var der knyttet et eller flere vilkår til 15 godkendelsessager.

Socialtilsyn Nord varslede i alt 20 skærpede tilsyn i 2015. 14 af disse blev i forlængelse af høringen iværksat. Socialtilsyn Nord iværksatte i alt 51 påbud.

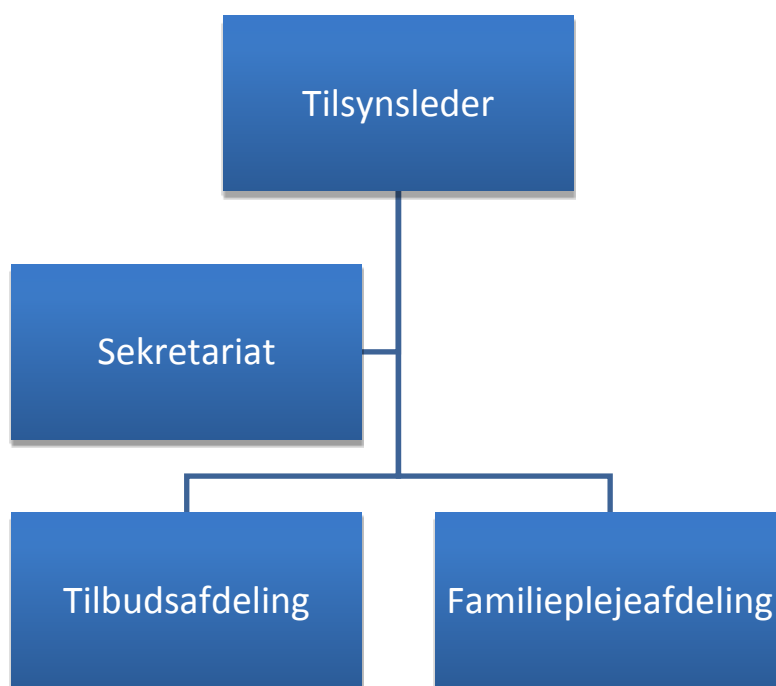
Whistleblowerordningen blev benyttet 136 gange fordelt på tilbudsområdet og plejefamilieområdet, men med en klar overvægt på tilbudsområdet. På børneområdet kom en overvægt af henvendelserne fra pårørende/bekendte, mens en overvægt af henvendelse på voksenområdet kom fra beboere/tidligere beboere. Manglende socialfaglige kompetencer udgør en stor gruppe af henvendelserne. På voksenområdet udgør manglende/dårlig ledelse derudover en stor del af henvendelserne.

Bilag 1.

Socialtilsynets organisering

Socialtilsyn Nord er en del af Hjørring Kommune og er forankret i Sundheds-, Ældre- og Handicapområdet. Tilsynsenheden er fysisk beliggende i Vrå.

Udover et sekretariat har Socialtilsyn Nord organiseret sig i to separate afdelinger, som varetager tilsynsopgaven indenfor hver deres socialfaglige område. Hver afdeling har tilknyttet en afdelingsleder og tilsynskonsulenter.

Medarbejdersammensætning og kompetencer

Socialtilsyn Nord har pr. 31. december 2015 i alt 54 ansatte, fordelt på flg. stillinger:

- 1 tilsynsleder af Socialtilsyn Nord
- 3 afdelingsledere. Afdelingslederne varetager den daglige ledelse af de tre afdelinger og kan også selv udføre tilsynsopgaver
- 8 administrative medarbejdere. To af medarbejderne er økonomikonsulenter, to er jurister, tre er kontoruddannede og én er AC'er. Alle medarbejderne her er placeret i sekretariatet
- 42 tilsynskonsulenter. De fleste tilsynskonsulenter er enten uddannede som socialrådgivere eller socialpædagoger.